Ff 5047 1964 JAN 10 KÖNYVTÁRA 1964. Teljes

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

Közgazdász

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

VI. ÉVFOLYAM, 1. SZÁM. Ára: 50 fillér 1964. JANUÁR 13.

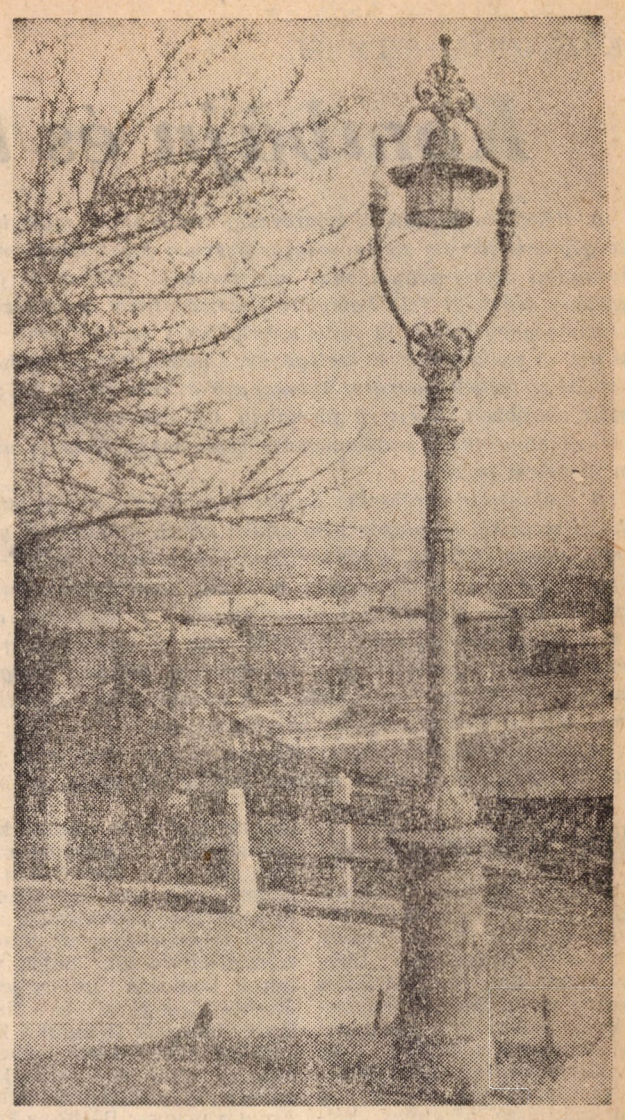

A tartalomból:

Lapunk mostani száma több írásban is foglalkozik a közgazdászok munkájával, egyetemünk életével, a tanulmányi feltételekkel, ezért különösen az egyetemre készülő középiskolás diákok figyelmébe ajánljuk, akikhez igyekszünk lapunkat eljuttatni.

★

A matematikáról...

★

Ki legyen közgazdász?

★

Nem gyárt kimutatásokat!

A KÖZGAZDÁSZKÉPZÉS REFORMJA

Dr. Kahulits Lászlónak a Figyelőben és az Ekonomicseszkaja Gazétában megjelent cikkéből

1

Milyen legyen a jövő közgazdásza

Ez az egyszerű de nem könnyű kérdés volt a kiindulópontja annak a vitának, amely évekkel ezelőtt kezdődött a kögazdászképzés céljának meghatározására. Hasonló viták zajlottak le és folynak jelenleg is más szocialista, sőt, néhány fejlett tőkés országban is.

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen a különböző területeken dolgozó gyakorlati szakemberek és a tudományos kutatók bevonásával, figyelembe véve a nemzetközi tapasztalatokat, széleskörű vitában alakították ki az egyes szakokat, azok képzésének célját és tartalmát. *A korábban is létező ipari, bel- és külkereskedelmi, pénzügyi és tanári szakok mellett létrehozták az agrár, a közlekedési, a terv-matematika és az 1963/64-es tanévtől kezdve a nemzetközi ismeretek szakát.* Ezenkívül a korábbi általános közgazdasági szak profilját általános közgazdasági és tervezési szakká alakították. Az új szakokat a népgazdaság szakemberigénye indokolja. Az agrár-közgazdász szak létjogosultságát — úgy vélem — a nagyüzemi mezőgazdaság kereteinek kialakulása után nem szükséges részletesen bizonyítani.

A közlekedési szak szükségessége — amelyet egyes körökben még ma is vitatnak — egyrészt abból fakad, hogy a közlekedés különféle ágaiban csak elvétve találhatók képzett közgazdászok.

A kitűzött célok és szakok eddig kialakított tartalma sok problémát vet fel. Mindenekelőtt fontos összhangba hozni a jelen és jövő szükségleteit. A közgazdasági szervek, vállalatok és vezetőszervek olyan fiatalokat várnak az egyetemtől, akik a jelenleg kialakult gazdasági mechanizmust jól ismerik és rövid idő alatt képesek annak gyakorlatát elsajátítani. Ez önmagában helyes követelmény. De az igényeknek a fiatal, közgazdasági egyetemet végzett szakemberekkel szemben támasztott követelményeknek ezen túl kell mennie. Az egyetemi képzésnek nem arra kell összpontosulnia, hogy a jelen gazdasági gyakorlat gépezetébe „alkatrészt termeljen", hanem arra, hogy *a közgazdász a — tudomány mai eredményeit felhasználva és a tudományt tovább is fejlesztve — képes legyen az új helyzetek felismerésére, a régi módszerek hatékonyabb módszerekkel való felváltására; tehát arra, hogy aktívan segítse, a gazdálkodás gyakorlatának tökéletesítését.*

2

A készség kialakítására

kell tehát alapvetően törekedni és nem aprólékos módszerek, gyakorlati, gazdasági szervezetek és mechanizmusok részletes megismertetésére.

Az alkotókészség elsajátítása azt jelenti, hogy az egyetem valamennyi szakán törekedni kell a hallgatók ismereteinek széles körű és szilárd elméleti megalapozására. Az elmúlt években sok vita folyt az elméleti és gyakorlati képzés helyes arányának kialakításáról. Ez formális vita volt, mert alapvetően akörül forgott, hogy mennyi legyen az óraszáma az úgynevezett alaptárgyaknak és az úgynevezett szaktárgyaknak. A dolog lényege azonban más. Az egyetem mai terve formai arányok helyett arra irányul, hogy az alaptárgyak (filozófia, politikai gazdaságtan, matematika, gazdaságtörténet, gazdaságföldrajz stb.) *jobban koncentráljanak az elmélet és a gyakorlat korszerű problémáira,* másfelől a szaktárgyak (ágazati gazdaságtanok és módszertani tárgyak, statisztika, számvitel, matematika közgazdasági alkalmazása stb.) tudományosan általánosító, elméletileg megalapozott elvi-elemző jellegűek legyenek.

Az alapképzés, az elméleti képzés jelentőségének növelése azt is jelenti, hogy a négyéves képzés keretében lehetetlen a szakokon belül tovább differenciált képzést nyújtani. Nem lehet például az iparszakon nehézipari, könnyűipari stb. ágazat szerint differenciálni, illetve nem lehet célszerű külön munkaügyi, anyaggazdálkodási, műszaki fejlesztési szakképzést nyújtani. Ezt — úgy gondoljuk — helyesebb a továbbképzés feladatává tenni, amikor már a fiatal szakemberek megismerkednek munkaterületükkel és határozottabban kialakul munkakörük.

A jövő közgazdászainak vonásai közé tartozik *a kvantitatív elemzőkészség kialakítása is.* Erre irányul az egyetemi közgazdászképzés reformja is. A közgazdaságtudományi egyetemen a reform szerint a legtöbb szakon 210 órát szánnak arra, hogy a hallgatók matematikai alapokat szerezzenek és gazdaságmatematikai módszereket ismerjenek meg.

Ma még azonban egyrészt nem alakult ki a megfelelő arány a matematikai alapok, a módszerek és azok alkalmazásának oktatása között. Másrészt a matematikai módszerek alkalmazása nem vált a szaktárgyak szerves részévé; még az oktatók egy része sem sajátította el ezek ismeretét. Végül megnehezíti a kibontakozást, hogy a gyakorlatban is gyéren találkozhatunk a modern matematikai módszerek alkalmazásával. Az a furcsa ellentmondás alakult ki, hogy a gyakorlatban kipróbált és kiforrott módszereket és azok tökéletesítését kellene a hallgatókkal elsajátíttatni, viszont sok területen részben éppen a most tanuló faitalokra vár a modern matematikai módszerek kialakítása és széles körű alkalmazása.

3

Az alapozás és a matematikai képzés erősítése

arra irányul, hogy sokoldalú elemzőkészséget fejlesszenek ki a hallgatókban, s elsajátíthassák a valóság problémáinak megközelítéséhez, megoldásához szükséges modern módszerek, eszközök használatát. *Problémát okoz továbbá a szükséges műszaki ismeretek, a technikai fejlődés gazdasági tényezőinek elsajátítása.* Ez gyenge pontja még a kialakult képzési rendszernek.

A jövő, de még a jelen közgazdásza sem végezhet jó munkát, ha anyanyelvén kívül nem olvas, nem beszél más nyelven.

Sem az elméleti munkában, sem a gyakorlati közgazdasági munkában nem lehet figyelmen kívül hagyni a baráti országok, sőt a tőkés országok közgazdászainak elméleti munkáit és a nemzetközi gazdasági gyakorlat tapasztalatait. A cél az, hogy pár év múlva, amikor a fiatalok is jobb nyelvi előképzettséget szereznek a középiskolában, minden hallgató két nyelvet tanuljon.

Az egyetemi reform fontos célja a komplex elemzőkészség kialakítása. Bár a hallgatók sokféle közgazdasági ismeretet és elemző módszert, különféle technikai, statisztikai, számviteli és matematikai vizsgálati eszközöket ismernek meg, az oktatás nem irányul még arra, hogy együttesen alkalmazni is tudják ezeket a módszereket, ismereteket. Szükség van tehát a különféle ismereteket szintetizáló, összefoglaló képzésre a tanulmányok végén.

Az egyetemi hallgatók szakmai gyakorlatának rendjét még nem dolgozták ki. Pedig a végzett közgazdászoknak a gyakorlatban is képeseknek kell lenniök a tanultak érvényesítésére. Elképzelések szerint *a hallgatók két rövid tanévközi szakmai gyakorlat után a négyéves szorgalmi idő elteltével munkahelyükön egyéves gyakorlaton vesznek részt és ekkor írják meg diploma munkájukat.* Ez több szempontból is előnyös. Egyrészt egy év alatt olyan helyen szereznek gyakorlati tapasztalatokat, dolgoznak fel témákat, ahol a későbbiekben is dolgozni fognak. Így jobban elérhető, hogy a vállalat vezetői foglalkozzanak a fiatal szakemberekkel. Másrészt, a fiatal közgazdászt is jobban ösztönzi, hogy jól diplomamunkával bizonyítsa rátermettségét, felkészültségét.

Végül, de nem utolsósorban *a jövő közgazdásza kommunista ember, aki ideológiailag és politikailag is képzett, képes környezetét formálni, és részt vesz a szocialista társadalmi tudat kialakításának nagy munkájában.* Ahhoz, hogy fiatal közgazdászainkat felvértezzük az elmélet fegyverével, szükség van a marxizmus—leninizmus oktatásának korszerűsítésére és a nevelőmunka fokozására.

EGYETEMŰNK

A szocializmus építésének szükségletei hívták életre immár több mint 15 évvel ezelőtt a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemet. Államunk a főváros egyik legszebb pontján, a Gellért hegygyel szemben, a pesti Dunapart jellegzetes, műemléknek számító épületét, a régi Vámházat bocsátotta az egyetemi szintű közgazdaságképzés rendelkezésére.

Sok ezer fiatal szakember hagyta már el szocialista felsőoktatási rendszerünknek ezt a viszonylag fiatal intézményét, az elkövetkező években pedig az eddiginél még nagyobb igény jelentkezik jólképzett közgazdászok iránt.

Iparunk, mezőgazdaságunk, bel- és külkereskedelmünk, pénzügyi rendszerünk, közlekedési hálózatunk fejlődése, nem utolsó sorban pedig a többi szocialista országgal tökéletesedő gazdasági együttműködésünk, külügyi kapcsolataink bővülése egyaránt megköveteli, hogy a középiskolai tanulóifjúság, pedagógusok és szülők érdeklődését az eddiginél nagyobb mértékben felkeltsük annak az egyetemnek működése iránt, amely a tudományos szocializmus megalapítójának nevét tűzte ki kapujára. Valóban ez olyan egyetem, amelynek legfőbb tantárgyai közvetlen és elszakíthatatlan egységet alkotnak a marxizmus—leninizmus világnézetével.

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem ebből következően egyik jellegzetessége éppen az, hogy tevékenysége szorosan összefügg a gazdasági építést irányító, vezető alsó és felső állami, párt- és egyéb társadalmi szervek munkájával. Teljesen nyilvánvaló pl. az, hogy a gazdasági vezetés színvonalának emelése nagymértékben függ a marxista közgazdaságtudomány legújabb eredményeinek felhasználásától, helyes közgazdasági szemléletmód elterjesztésétől, a termelés fejlesztésében szerzett tapasztalatok általánosításától. A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem ebben a vonatkozásban is fontos szerepet játszik, hiszen nem csupán oktatási intézmény, hanem egyben tudományos műhely. Az egyetem tanszékei, tanárai jelentős művekkel (monográfiákkal, átfogó tanulmányokkal, folyóiratcikkekkel stb.) gazdagították a magyar közgazdasági irodalmat; sokszor képviselték külföldön tudósok, szakemberek értekezletein hazánkat, és aktív részt vállalnak a Magyar Tudományos Akadémia távlati tudományos kutató tervének megvalósításában.

Mindez jelentős mértékben megalapozta az egyetem tekintélyét a hazai közvélemény szemében, s külföldön is. Erről tanuskodik egyebek közt az a körülmény, hogy Afrikából, Közel-Keletről, sőt Dél-Amerikából növekvő számban vonz magához tanulni vágyó fiatalokat.

Az elmúlt másfél évtizedben dolgozó népünk széles tömegei vettek tudomást a közgazdaságtudományok fontos hazai intézményének létezéséről. Kevésbé tájékozott azonban a közvélemény az egyetemen folyó oktatás jellegéről, az abban megvalósított szakosításról és azokról a munkakörökről, amikre a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem képesít. Jelen számunk cikkei éppen ezt a célt szolgálják.

BARLA SZABÓ ÖDÖN

Téli látogatás Bács-Kiskun megyében

Sok gyakorlati tapasztalattal gazdagodva számos kellemes élmény, és kedvező benyomás birtokában tért vissza egyetemünk 11 oktatója kétnapos Bács-Kiskun megyei tanulmányútjáról. A tanulmányutat a politikai gazdaságtan tanszék pártcsoportja gyakorlati közgazdasági problémákkal való ismerkedés céljából rendezte, és ennek érdekében a megyei pártbizottság segítségével megfelelő programot készített elő. A program szerint meghallgattuk a megyei pártbizottságon a megye mezőgazdaságáról és iparáról szóló tájékoztatást, meglátogattuk a kecskeméti konzervgyárt, a helvéciai Állami Gazdaságot, a kiskőrösi Kossuth szőlő- és gyümölcstermelő szövetkezetet.

A szerzett tapasztalatok hasznos segítséget nyújthatnak az oktatásban is.

A mezőgazdaság szocialista átszervezésében rugaglmasan, a helyi dottságot figyelembe véve alkalmazzák a fokozatosság lenini elvét. A megye az ország egyik legjelentősebb szőlő- és gyümölcstermő területe, de elég nagy az alacsony hozamú gyenge homoktalajok aránya is. Ezeket a sajátosságokat figyelembe véve a szőlő-gyümölcstermő területeken szakszövetkezeteket, a gyenge homokon termelőszövetkezeti csoportokat szerveztek. A szakcsoportok működésének lényege, hogy a *közösen művelt terület arányának fokozatos növelésével együtt szintén fokozatosan hosszabb időn át, főképp saját erőből hozzák létre azokat a feltételeket, melyek a közös terület nagyüzemi módon való műveléséhez szükségesek.* A szakszövetkezetek működésére jellemző, hogy itt a gazdálkodás vállalati módon szervezett (önköltségszámítás, amortizációs leírás) ami a magasabb típusú mezőgazdasági termelőszövetkezeteknél még csak követelmény. A szakszövetkezetek súlya az országban éppen Bács-Kiskun megyében a legnagyobb és ezek eredményes működése hozzájárult a megye árutermelési és felvásárlási terveinek túlteljesítéséhez.

Rendkívül szemléletesen mutatkozott meg az is, hogy *különösen a mezőgazdaságban milyen nagy jelentősége van a pótlólagos beruházásoknak.* Nagyon sok esetben a megtermelt termékek realizálása, ésszerű felhasználása ezeken múlik. Az 1963-as esztendőben például a jó alma- és gyümölcstermelés ésszerű felhasználása és értékesítése a raktár és hűtőház, szállítóeszköz-kapacitás elégtelensége miatt, rendkívüli erőfeszítéseket követelt meg a megyében.

Nagyon tanulságos volt számunkra, hogy a megyében igen sajátos módon és gyors ütemben történik a helyi ipar fejlesztése. A megyei tanács ipari osztálya *közvetlen kooperációs kapcsolatot létesít a helyi kisüzemek és budapesti nagyvállalatok között,* például az alkatrészgyártás vonalán. Ez nagymennyiségű és előnyös megrendelést biztosít a helyi-ipari vállalatoknak, amelyek bizonyos idő után éppen továbbfejlődésünk érdekében tanácsi kezelésből átkerülnek a minisztériumi ipar körébe. Ily módon a megye iparosítását és a munkaerő feoglalkoztatottságát a központi állami tervek mellett, igen nagy mértékben elősegítik a helyi szervek.

Igen jó benyomást keltett valamennyiünkben az a szeretet és segítőkészség, amellyel a megyei vezetők és a meglátogatott intézmények vezetői munkánkat segítették.

Örömmel fogadták látogatásunkat, azt, hogy az egyetemi oktatók a gyakorlati kérdésekkel ebben a formában megismerkednek.

G. I.

Kombájn és traktor

A KGST keretében Magyarország eddig több, mint kétszáz gépipari termék és berendezés gyártási jogát kapta meg. Gazdaságos széria-nagyságban gyárthatunk például 30 féle vegyipari gépet, 21 féle komplett élelmiszeripari berendezést, 16 szerszámgép típust, 23 fajta kábelgépet s ezekből több baráti ország szükségletét is kielégítjük. Ugyanakkor lemondunk bizonyos termékek gyártásáról, hogy azokat valamelyik KGST-ország olcsóbban, korszerű formában szállítsa részünkre. A növekvő nemzetközi munkamegosztásnak haszonélvezője minden részvevő ország.

A szakosítási döntéseket az illetékes KGST szakbizottságokban megelőzi az alapos nemzetközi szintű műszaki és gazdasági elemző munka. Ilyenkor összehasonlítják a KGST-országban gyártott termékcsoport műszaki, korszerűségi, minőségi jellemzőit, a gyártás termelékenységét s közvetlen célként a világszínvonal elérését jelölik meg. A szakosítás eredménye, hogy a gyártásban és a fejlesztésben csökken az egyes országok közötti párhuzamosság, s ezzel arányosan növekszik a műszaki kultúra, a termelés gazdaságossága.

A nemzetközi munkamegosztásban minden ország jól jár. Ezt bizonyítja két konkrét magyar szakosítási példa is.

Világszínvonalon a D—4K

A Vörös Csillag Traktorgyárat jelölték ki a KGST keretén belül a D—4K típusú, négy kerék meghajtású traktor gyártására. A választás azért esett a magyar traktorgyárra, mert ez a géptípus konstrukcióját tekintve, eléri a világszínvonalat. A szocialista országban páratlan ez a gyorsszántásra alkalmas, kéttonnás vonóerejű, négykerék meghajtású traktor. Ilyent a fejlett kapitalista országok közül is csak négy gyárt. A Vörös Csillag Traktorgyár szerkesztőmérnökei azzal nyerték el a KGST-országok bizalmát, hogy nemzetközi viszonylatban is számottevő értéket alkottak.

A KSGT döntését a fejlesztő mérnökök csak előlegezett bizalomnak tekintik, s a határozat jelezte, a zöld út ismeretében méginkább szaporázzák lépteiket. A 65 lóerős, hathengeres traktornak két hónap alatt elkészítették a 90 lóerős, hathengeres változatát. A 20 darabos nullszériagyártását — megfelelő üzemi próbák után —, 1964. márciusában kezdik el s a jövő év augusztusában megindul a sorozatgyártás is. A gyárbeliek jól tudják, nem lehet egy percnyi pihenőt sem tartani, a technikai fejlődés nem ismer megállást.

Kiegészítők, nagy sorozat

A Vörös Csillag kollektívája a gyártmány korszerűsítésével nyerte el a szakosított gyártás jogát, s további fejlesztő munkával máris a sokoldalú felhasználáson, a piac szélesítésén munkálkodnak, hogy ezzel megalapozzák a gazdaságos, nagysorozatú gyártást. A traktorhoz különböző kiegészítő berendezéseket: rakodókanalat, földgyalút, után-akasztható útépítőberendezést, fadöntő és leközelítő csőrlőt szerkesztenek, s jövőre elkészítik a D—4K rakodó alapgép kísérleti példányát. A gazdaságos, nagysorozatú gyártáshoz ugyanis nem elég csupán a szériát megszervezni, már most kell biztosítani öt-tíz évre előre a piacon a termék korszerűségével és sokoldalúságával az eladhatóságot. Az idén még csak 1400 D—4K készül, 1970-re pedig szeretnék elérni a nyolc-tízezres szériát, később pedig a 18—20 ezer darabot. Ez már világviszonylatban is nagy sorozatnak számít, lehetővé teszi a legkorszerűbb módszerek, a célgépesítés, az automatizálás, a futószalagos szerelés, a teljesen mechanizált folyamatos anyagmozgatás alkalmazását. Ez a sorozatnagyság minőségileg is új helyzetet teremtett a gyárban. Eddig lényegesen kisebb traktortípusokból is legfeljebb csak kétháromezer készült évente.

Megszűnt a kombájngyártás

Ki mint veti ágyát, úgy alussza álmát — tartja a közmondás. Nos, az EMAG-gyár vezetőinek és munkásainak bizony lehettek nyugtalan éjszakái, mikor az idén meg kellett szüntetni az évtizedes kombájngyártást. Egyáltalán nem véletlen, hogy éppen a magyar kombájn hullott ki a nemzetközi munkamegosztás rostáján. Az EMAG-ban a konstrukciót nem fejlesztették megfelelően, a gyártmány műszaki teljesítménye elmaradt a követelményektől, bajok voltak a kombájn minőségével, üzembiztonságával is. Hazai kombájnosaink is mind a korszerűbb SZK—3-as gépekre akartak ülni és nem akadt gazdája az EMAG-masináinak. Amíg a magyar B—62-es kombájnok átlagteljesítménye nem éri el egy idényben a 300 holdat, a szovjet gépek átlaga ennél lényegesen nagyobb, csúcsteljesítményük pedig 1000 holdnál is több. S bármilyen furcsán hangzik, a nagy teljesítményű szovjet kombájnok kiszolgálásához mindezek ellenére két munkással kevesebbre van szükség.

Mindezért persze igazságtalanság lenne kizárólag csak az EMAG fejlesztőit és munkásait elmarasztalni. Az igazsághoz hozzátartozik, hogy a szovjet gyárban több mint 30 ezer, az EMAG-ban viszont csak két-három ezer kombájn készül, illetve készült évente. A szovjet gyárban és tervezőintézetekben a mieinknél sokszorta több fejlesztőmérnök dolgozhatott az arató-cséplőgépek korszerűsítésén.

Alulmaradtunk — de így olcsóbb

Végül is alulmaradtunk a szocialista országok között folyó egészséges versenyben. A népgazdaságnak célszerűbb import útján beszerezni a korszerű szovjet kombájnokat s az import ellentételét az idehaza is gazdaságosan előállítható munkaigényes és nagy szaktudást kívánó műszer- és híradástechnikai berendezések gyártásával biztosítani. Ebből a munkából most az EMAG kollektívája is részt vállal. A gyárat összevonták a Híradástechnikai Gépgyárral és a Fúrógépgyárral. E két gyár folyamatosan 1964. január 1-ig átköltözik az EMAG telephelyére, ahol máris elkezdődött a bonyolúltabb gépek alkatrészeinek gyártása. Így lehetőség nyílik az EMAG szakmunkásainak átképzésére. A nemzetközi munkamegosztásban a szerszámgép- és acélgyártók minden bizonnyal jobban megtalálják helyüket és a népgazdaságnak nagyobb hasznára lesznek, mint az egykori kombájn-gyártók.

Csak a korszerűnek van létjogosultsága

A nemzetközi gyártásszakosítás még az utóbbi esetben is — amikor lemondunk egy termék gyártási jogáról — előnyös az országnak. A kombájn és a traktorgyár példája egymás mellett, világosan mutatja, hogy a nemzetközi együttműködésbe nincs állandó belépő, csak a minden szempontból korszerű és szüntelen fejlődő gyártmánynak van létjogosultsága. E két példa határozottan arra inti a baráti országok szükségletére dolgozó üzemeinket, hogy a több évre szóló, hosszúlejáratú egyezmények sem ringathatnak senkit illuziókban: „Van piacunk, így függetlenül a termék minőségétől és korszerűségétől öt évig el tudjuk sózni gyártmányainkat." Ahol így gondolkoznak, ott bizony egyre inkább csalódnak. Csökkent például a varrógép, a motorkerékpár rendelés és más termékeknél is adódhatnak meglepetések, ha nem számolnak a szocialista világpac növekvő igényeivel és nem tesznek meg mindent, hogy a gyártmányok korszerűsége, minősége kiállja a legigényesebb próbákat is. A szállítási határidő és másfajta szükségletek rugalmas kielégítésében ugyancsak parancs, a baráti rendelők kérése.

A fejlődő, az új iránt fogékony szocialista világrendszerben csak a minden szempontból korszerűnek és élenjárónak van létjogosultsága. A szocialista nemzetközi munkamegosztásban való részvétel fegyelmet, tervszerűséget, és nagyfokú igényességet követel.

Kovács József

Egyiptomi közgazdász disszertációja — Magyarországon

„A Tudományos Minősítő Bizottság meghívja Önt H. Kamal Hasszanein „Nemzetközi gazdasági kapcsolatok az EAK és az európai szocialista országok, valamint Kína között" című kandidátusi értekezésének 1964. január 13-án a Magyar Tudományos Akadémián tartandó nyilvános — angol nyelvű — vitájára" — olvashatjuk a meghívót. Talán már a fentiekből is kiderült, hogy nem mindennapi dologról van szó. H. Kamal Hassanein, az Egyesült Arab Köztársaság magyarországi nagykövetségének kereskedelmi attaséja, akivel a nagykövetség gellérthegyi épületében beszélgettünk a disszertációról.

H. Kamal Hassanein

a kairói közgazdasági egyetem kereskedelmi fakultását végezte, három éve tartózkodik hazánkban és ezalatt készítette el dolgozatát.

A disszertáció bevezetője és az első fejezet az Egyesült Arab Köztársasággal, az ország általános gazdasági helyzetével foglalkozik, a második fejezet a külkereskedelmet tárgyalja. A számok világosan mutatják, hogy 1956 után jelentősen emelkedett az import a Kelet-Európai országokból, az export terén is hasonló tendencia figyelhető meg.

A harmadik fejezet országok szerint tárgyalja az EAK és a szocialista tábor közötti gazdasági kapcsolatokat. Legfőbb partnere a Szovjetunió, második helyen Csehszlovákia áll. Magyarország és az EAK között régi keletűek a kereskedelmi kapcsolatok, mivel a Ganz—MÁVAG volt a vasúti felszerelések hagyományos szállítója, a magyar gyapotszükségleteket pedig Egyiptom fedezte. Az EAK fő kiviteli cikkei mezőgazdasági termékek, Magyarország pedig főként ipari termékeket, vasúti-közlekedési eszközöket szállít.

A dolgozat ezután a különböző nemzetközi gazdasági tömbökkel foglalkozik.

Különösen érdekes

az a rész, amely az EAK szocialista országokkal kapcsolatban folytatott politikáját és a gazdasági kapcsolatok fejlesztésére vonatkozó javaslatokat tartalmazza.

Az EAK és a szocialista országok közötti kereskedelem fő jellemzői a kölcsönös segítőkészség, a nehézségek leküzdésénél tapasztalható baráti magatartás. A növekvő kereskedelmi forgalom fő tényezői a kereskedelmi és fizetési egyezmények, a hitelkedvezményi, gazdasági együttműködési megállapodások.

A nyersanyagok világpiaci árának csökkenő tendenciája kedvezőtlenül hat a főként gyapotot és más nyersanyagokat exportáló EAK-ra. Ebből következően a szerző egyik javaslata az, hogy a szocialista országoknak stabilizálniok kell az EAK-ból, mint fejlődő országból importált anyagok árát. További problémák: A kelet-európai országok szállítsák le iparcikkeik árát a világpiaci szintre, valamint kínáljanak nagyobb választékot. Ugyanis előfordul, hogy a szocialista országok csaknem azonos termékeket kínálnak és ezzel szükségtelen versengést okoznak önmaguk között.

Amennyiben a szocialista országok ipara követi az állandóan növekvő világszínvonalat, az EAK természetesen nem lép ki vevőik sorából — mondja H. Kamal Hassanein.

Természetesen az EAK részéről is szükség van néhány intézkedésre. Például változatosabbá kell tennie a kiviteli skálát, az egyetlen termékre való utaltság elkerülése érdekében. Hatásos intézkedés lenne a kereskedelmet megkönnyítő közös kereskedelmi kamara létrehozása, a vállalt kötelezettségek tökéletes teljesítése az EAK oldaláról is. Ezek a javaslatok az eddigi gyümölcsöző együttműködés eredményein alapulnak és a kapcsolatok további fejlődését kívánják előmozdítani.

Vértes Gábor

Nemzetközi munkajogi kollokvium Szegeden

Nemzetközi munkajogi kollokviumot rendeztek decemberben a szegedi egyetemen. A kollokviumon csehszlovák, román, bolgár, szovjet és NDK-beli professzorok vettek részt. A kollokvium egyik érdekessége volt számunkra, hogy *dr. Antalffy György*, a József Attila Tudományegyetem rektora „A jog és a felsőoktatás" című előadásában felhívta a figyelmet arra, hogy az életbe kikerülő jogászoknak jóval több közgazdasági ismeretre van szükségük, mint amennyit az eddigi oktatási rendszer biztosított.

Olvasóink írják

Olcsó tankönyv — meglepetéssel...

A Közgazdász december 30-i számában megjelent a Rektori Hivatal közleménye, mely szerint több szakkönyv tankönyvvé lett nyilvánítva. Ez lényegileg azt jelentené, hogy az egyetem által kiadott vásárlási utalványra a felsorolt könyvek olcsóbban beszerezhetők a kijelölt könyvesboltban. (Nádor u. 8.).

Jelenleg, január 8-án, még mindig nem lehet Mátyás Antal: A polgári közgazdaságtan története című könyvét megvásárolni. Az utalványt az egyetemen ugyan kiadják —, mindenki úgy gondolja, el van intézve, s mikor odamegyünk, a könyvesboltban kiderül, hogy még nincs rendben minden.

Vajon mikor lesz elintézve?

Györe Béla—Nagy Győző

A panasszal kapcsolatban érdeklődtünk a Rektori Hivatalban. Azt a választ kaptuk, hogy a kérdéses könyv véletlenül lemaradt a Közgazdasági. és Jogi Kiadó által jóváhagyott listáról, ezért volt probléma. Időközben a kiadó már korrigálta a tévedést.

Milyen a mi szakunk?

Zsong ma is az egyetem, de mélyebb hangvétellel, tompítottan. Sötét színek uralkodnak, hiszen a zakók és kosztümök mögül a fehér ing vagy blúz alig látszik.

Dühöng a vizsgaidőszak.

Ma túlnyomórészt első- és másodévesek vizsgáznak. A gyakorlott szem ezt könnyen megállapíthatja arról, hogy milyen tanszékek előtt állnak a díszbeöltözött csoportok. Így a technológia, matematika, filozófia és jogi tanszék előtti folyosószakaszokon nyüzsögnek izgatott csoportok. A gazdaságtörténet és gazdaságföldrajz tanszékek előtt ma csend van. Ezekből a tárgyakból az invázió vizsgaidőszak elejére és végére esik.

A harmadévesek a jog kivételével már befejezték a felsorolt tárgyak tanulását. Ha nem ismerném őket, akkor is könnyen kitalálnám annak alapján, hogy miről beszélgetnek — kilétüket.

A gólyáknak ez az első vizsgaidőszak. Így minden jegy kiértékelése, vizsgamenet elmesélése izgalmas. A másodévesek inkább arról beszélgetnek, ki mennyit tanult.

A jogi tanszék előtt első- és harmadévesek állnak. A reform a másodikosok részére egy évvel előbbre hozta e tárgy oktatását. A harmadévesek, 8 fiú és két lány, kört alkotva vitáznak. Hárman vizsgáznak közülük. Ők a harmadévfolyam három Á-sai. Ugyanis az egyetem általános kar, általános szak, általános specializációjának hallgatói.

Nyílik az ajtó, egy lány kilép, egy fiú meg be. Az ajtócsukás közben még meghallotta, ahogy a kijövő boldogan újságolta négyesét.

— Mi volt a tételed?

— A szállítási szerződés, meg a fegyelmi jog. A fegyelmi ügyek elévülési idejénél volt egy kis zűröm.

— Az nehéz —, bólintanak rá többen.

A megszakadt beszélgetést folytatja egy alacsony, bajszos fiú.

— Egy közgazdász akkor igazán hatékony, ha jól ismeri a vállalati munkát.

— Az iparosok jól megtanulják azt is, de mi az irányítás mechanizmusában fogunk dolgozni, olyan szervnél, ahol a gazdasági élet különböző ágazatai, területei között lezajló folyamatok komplex tervezése és irányítása folyik. Mehetsz valamelyik országos tervező szervhez, megyei- és városi tanács terv osztályára, ármegállapítással, beruházással foglalkozó munkakörbe kerülsz. Vállalatok eredményét, szükségleteit elemzed, vagy osztod el. Ezért vagy ezen a szakon.

— Na, jó, de én Csepelen a Vasműben akarok dolgozni — erősködik H., a bajuszos.

— Oda még mehetsz, hiszen tíznél is több gyáregysége van, de a dékáni hivatal nem szívesen enged el, mivel a politikai gazdaságtan kutatásnál és főiskolai oktatásnál is általános szakosra van szükség.

— Kutatni, elemezni és általánosítani a tapasztalatokat, én ezt akarom csinálni. Ez a lényeges! — mondja egy vékony magas fiú.

— Persze, ezt Csepelen is lehet. —

— Miért vitatkoztak ezen? — kérdi az a lány, aki vizsgázni volt.

— H. kifogásolta, hogy szociológiát is fogunk még tanulni.

— Én örülök neki. Szeretem az elméleti és történeti tárgyakat.

— Ezzel majdnem mind így vagyunk. Volt már egy csomó jeles vizsgám, de abban, hogy az anyag minden részét jelesre tudom, csak a közgazdasági elmélettörténetnél voltam biztos.

— Azt hiszem, ezt a tárgyat kivétel nélkül szeretjük. A tőkeelemzés után ez az első komoly szaktárgyunk. Annak ellenére, hogy ebből is csak többet tanulunk, mint a többiek, akárcsak matematikából vagy népgazdaságtervezésből.

— Bár a politikai gazdaságtan a leglényegesebb számunkra, hiszen a kapitalizmus speciális kollégiumán és a szocializmus speciális kollégiumon is ezt mélyítjük el, vagyis egész egyetemi pályafutásunk ideje alatt tanuljuk, számomra az elmélettörténet mégis „kedvesebb" tárgy. Nagyon érdekes, hogy az elmélet kidolgozási módszereit, a fogalmakat ennél a tárgynál tudtam a legjobban, vulgarizálás mentesen megérteni.

— Nekem ahhoz, hogy egy tantárgyat szeressek, nem csak az anyag, hanem az előadás módja, az előadó magatartása is meghatározó tényező.

— Ez különösen a szemináriumvezetőknél döntő, mert ott mi is látjuk, ki mennyit tud. Ott van például P. orosz közepese, vagy Sz. angol jegye. Nemcsak az ő kedvükért, de a miénket is elrontja az, hogyha a tanárunk téved.

— Éppen az általános szak jellegéből fakad, hogy mi kezdjük legkésőbb a szaktárgyak tanulását. Jövőre szinte már csak az marad. Munkagazdaságtan, technikai fejlődés közgazdasági problémái, árrendszer a szocializmusban...

— Rejtélyes ez a munkagazdaságtan cím, ugye?

— Az ipargazdaságtanhoz hasonló valami?

— Nem. Az a vállalati gazdálkodás problémáival foglalkozik. A munkagazdaságtan pedig...

— A munkaerőgazdálkodás...

— Foglalkozási struktúra-alakulás iránya, bérezés, kérdései...

— ... az életszínvonalra gyakorolt hatása.

Adja a közösbe mindenki, amit tud.

— Persze, ha már ennyi mindent elmondtunk magunkról, ne feledkezzetek meg a mezőgazdasági problémákat tárgyaló anyagokról. — Szól közbe L., akinek az egyik megyei tanácshoz van társadalmi ösztöndíja.

Kinyílik az ajtó. Egy lány lép ki. Felé fordulunk.

Mielőtt bement volna vizsgázni, egy kollégánk így szólt.

— Gratulálok, Zsuzsa!

— Mihez?

— A jeleshez.

— De még nem is vizsgáztam.

— Nálad az nem számít — szólt vissza.

— Te is biztos vagy benne, hogy jelest kapok?

— Majd év végén a matematika vizsgádon izgulok megint. Hisz minden másból mindig jelesed volt eddig.

— Pont ez aggaszt, mert akkor is jeles rendű leszek, ha most csak négyest kapok. De az előadónkat nagyon sokra tartom, ezért szerettem meg a jogot, tudom is. De átfogó elméleti kérdéseiben nem érzem magam biztosnak. Emiatt izgulok.

— Jelest kaptál, Zsuzsa? — kérdik most többen.

— Igen — válaszol ő boldogan és meglehetősen fáradtan.

K. J.

Matematikai eszközök a közgazdászok kezében

A gazdasági életben egyre inkább tért hódít a matematika. Az elmúlt években egyetemünkön is jelentős fejlődésen ment keresztül a matematikai oktatás. Erről beszélgettünk *dr. Szép Jenővel*, a matematika tanszék vezetőjével.

Milyen okok tették szükségessé a matematika oktatás reformját egyetemünkön?

— Az utóbbi évtizedekben kibontakozó tudományos technikai forradalmat többek között az jellemzi, hogy megkezdődött az összes — addig még matematikai eszközöket igénybe nem vevő — tudományok területén az egzakt matematikai módszerek felhasználása. Ennek az általános fejlődésnek a keretében kialakulóban van a gazdasági folyamatok vizsgálatának matematikai elmélete. A matematikai módszerek közgazdasági felhasználásának fejlődési üteme rendkívül gyors. Létrejönnek olyan egzakt módszerek és eljárások, amelyek alkalmasak a szocialista gazdasági vezetés tudományos megalapozásának hatékonyabbá tételére.

Minőségileg teljesen átalakulóban van a gazdasági vezetésnek és irányításának technikája. Az ügyvitel autómatizálása és a gazdasági elhatározások matematikai számításokkal való előkészítése, mind általánosabbá válik.

Az elmúlt években hazánkban is eredményesen indult meg a matematikai módszerek közgazdasági alkalmazásának kutatása. Rendelkezünk is szakemberekkel, ezen a területen. Az egzakt módszerek alkalmazásának növekvő jelentősége a közgazdaságtudományban szükségessé teszi, hogy a közgazdászok egyetemi képzése során az új szakembereket előkészítsük ilyen feladatok megoldására.

— Mennyiben felel meg egyetemünk tananyaga az egzakt módszerekkel kapcsolatos korszerű követelményeknek?

— Egyetemünk az elmúlt években jelentős intézkedéseket tett annak a helyzetnek megszüntetése érdekében, amely az egyetem átszervezése utáni években alakult ki, és amelyet a matematikának egyszerűen „általános műveltségi" tárgyként való felfogása jellemzett.

A bevezetett reformok azt tükrözik, hogy az egyetem vezetése megértette, milyen nagy jelentősége van a matematika oktatásnak a közgazdász képzésben, és megteremtette ennek az előfeltételeit. Úgy gondolom, hogy a közgazdász hallgatók matematikai alapképzése terjedelmében, anyagkiválasztásában és színvonalában egyetemünkön, egyre inkább megfelel a korszerű követelményeknek. Ezen azt értem, hogy a hallgatók az első négy félévben megfelelő tudományos színvonalon elsajátíthatják a matematika azon főbb fejezeteinek alapjait, amelyek a gazdasági folyamatok matematikai elméletének megértéséhez, a korszerű gazdaságossági számítások módszereinek elsajátításához elengedhetetlenek.

Ma a lineáris programozás és a valószínűségszámítás (beleértve a statisztikát is), az a két terület, melynek közgazdasági gyakorlati felhasználásához nem fér kétség. A matematikai alapképzésnek feladata, hogy felkészítse a hallgatóságot az említett két területen alkalmazott matematikai módszerek megértésére.

Egyetemünk más szaktanszékei is, mint például az ipargazdasági, népgazdaságtervezési tanszékek megtették az első lépéseket, hogy programjaikat kibővítsék bizonyos egzakt módszerek konkrét felhasználási lehetőségeinek bemutatásával. Ezek jelentős eredmények, de az elmúlt években tett intézkedések egy hosszú korszerűsítő folyamat első lépésének tekinthetők csak, és máris sürgetően időszerű továbbhaladni a megkezdett úton, hogy a hallgatók korszerű módszerekben való képzése ne szenvedjen törést, a viszonylag széleskörű matematikai alapképzés után szaktárgyaikban is találkozzanak a matematika közgazdasági felhasználásával.

— Az egyetemünkön folyó matematikai oktatás terjedelme, színvonala hogyan viszonyul más — természettudományi — egyetemek matematikai anyagához? Milyen színvonalú matematikai képzést ad a terv-matematika szak?

— A közgazdászoknak a korszerű módszerek alkalmazásához sokkal szélesebb körű matematikai ismeretekre van szükségük, mint például a mérnököknek. Míg a mérnök csaknem kizárólag a klasszikus analizis apparátusával dolgozik, a közgazdásznak a matematika sok ágában kell jártasanak lennie, jóllehet nem minden matematikai ágban követel munkája mélyebb ismereteket.

Oktatásunk struktúrája tehát a követelményekhez igazodik. A lineáris algebrával a miénkhez hasonló terjedelemben és modern felfogásban más egyetemeken nem foglalkoznak. Ez a gazdasági számítások legfontosabb pillére. Analizisből viszont az egyváltozós függvényekből kevesebbet tanítunk, mint a Műegyetemen, többváltozós függvényekből gazdagabb az anyagunk, hiszen ezek jobban kifejezik a többváltozós gazdasági jelenségeket. A szélsőérték és optimumszámításból szintén többet tanítunk.

A terv-matematika szakos hallgatók képzése terjedelemben a természettudományi kar matematika szakán folyó matematikai oktatásnak felel meg, bár az anyag szerkezete jelentősen eltér attól. Ezen a szakon a hallgatók megismerkednek a modern fizika, tanulják a számítógépek kezelését.

Az egyetem elvégzése után a terv-matematika szakosok az elsajátított módszerek birtokában azonnal képesek gazdasági feladatok matematikai megoldására: ez előnyt biztosít nekik másutt végzett matematikusokkal szemben, akiknek még az alkalmazási módszereket meg kell tanulniok.

A népgazdaság igénye a terv-matematikusok iránt igen nagy. A múlt évben már a központi munkahelyekre igényelt gazdaságmatematikusok száma többszörösen felülmúlta a csak következő évben végző terv-matematika szak létszámát.

G. I.

Aki nem néz — nem lát

Valóban igaz közmondás! Sorstársaim lépten-nyomon szidják a matematika tanszéket, hogy minden szabad időnket elrabolja. Olyasmit oktat, amire a közgazdász-életben sohase lesz szükségünk. Például, mikor és hol fogjuk valaha is használni a „fűrészfüggvényt?!"

Ez szűklátókörű kételkedés! Kicsit körül kell nézni és gyakorlati példát bőven találunk.

Egyetemünk hallgatói létszámának alakulásából világosan kitűnik, hogy a cotagens függvény alapján tervezték. Ugyanis évenként periódikus és minden periódusban monoton csökkenő. —p—s—

„MEGTELT"

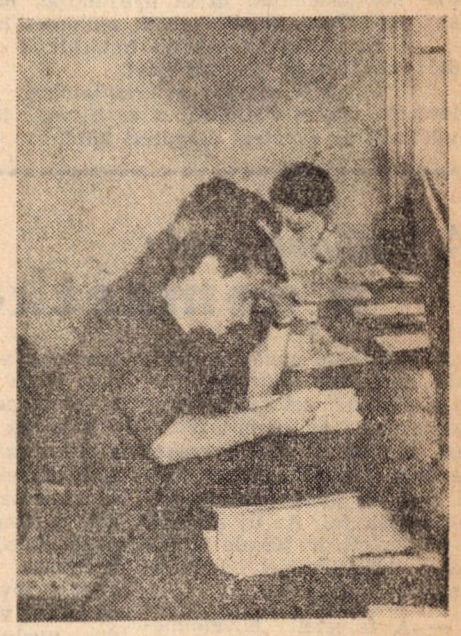

★

Immár a pótszék sem segít — bizony „sorba állnak" az olvasójegyek a megüresedett helyekért.

Neki gyűrkőzve...

A test pihen — „most ebédeltem" — de a szem a sorokat rója.

★

Félúton – az alapos műszaki képzés felé

„Száraz minden elmélet, de zöld az élet aranyfája" — ez a klasszikus mondás utal arra, hogy az elmélet, így az oktatás is, kénytelen csontvázáig lebontani a gazdasági életet, és csak az egyszerűtől haladhat a bonyolult ismeretekig, hogy a hallgatók előtt bizonyos alapelvek világossá váljanak.

Pillanatkép a laboratóriumból

A gyakorlati életben azonban a közgazdászok nem sémákkal találkoznak, hanem sokrétű műszaki-gazdasági kérdéseket kell megoldaniok a termelésben és ennek megfelelően a tudományban is.

A termelésben az jellemző, hogy együtt jelentkeznek a közgazdasági és műszaki kérdések — gondoljunk csak a termelékenység problémájára — és az egyes gazdasági döntések megalapozásához műszaki összetevők is járulnak. Ez az összefonódás szüli az igényt, hogy a mérnökök egy része közgazdasági tájékozottságot, a közgazdászok nagy része pedig műszaki ismereteket kíván szerezni annak érdekében, hogy jobban végezze termelés szervező-irányító munkáját.

Lapunkban nemrégiben írtunk arról, hogyan próbálja kialakítani a Műszaki Egyetem a mérnökök közgazdasági szemléletét. Most arról beszélgettünk *Bikics István* elvtárssal, a technológia tanszék vezetőjével, az Ipari Kar dékánjával, mit tesz a mi egyetemünk a közgazdászok műszaki tájékoztatásáért?

— Az egyetem nagy gondot fordít a műszaki ismeretek oktatására, ezért minden szakon technológiát, áruismeretet tanítunk. Az ipari és kereskedelmi szakokon magas óraszámmal, négy fél éven át heti hat órában tanulják a hallgatók a technológiát és áruismeretet. Jelentősen változott az utóbbi időben a technológia oktatás iránya is. Az oktatási reform célkitűzéseként ebben a tárgyban a *természettudományos megalapozottság erősítését* tartjuk fontosnak. Eddig a gimnáziumi fizika, kémia oktatáson csak kevéssel lépett túl az egyetemi technológia oktatás. Most a „Bevezetés a technológiába" című tárgy, amit az elsősök tanulnak, színvonalasabban foglalkozik a műszaki-technológiai kérdésekkel. Tanulják a hallgatók a termodinamika alapfogalmait, törvényszerűségeit a fizikának az anyagokra és az atomszerkezetére vonatkozó részeit, a kémiai technológia általános műveleteit és törvényszerűségeit.

Az elméleti megalapozottságot kívánjuk biztosítani azzal is, hogy *a technológia oktatás két szakterületen folyik:* mechanikai és kémiai technológiát tanítunk. Természetesen valamennyi csoport tanulja mindkét anyagot, csak az egyiket leegyszerűsítve. Például a nehéziparra specializált csoport, sok műanyagtechnológiát kap, és kémiai technológiát csak nagyvonalakban. A „kémia" csoportban viszont nem tanulják a forgácsolást.

Az oktatási reform fontosnak tartja a gyakorlatokat, ezért egyetemünk az elmúlt évben új laboratóriumot kapott és most gépműhely megteremtésén fáradozik. Természetesen nálunk nem mérnökképzés folyik, csak az a célunk, hogy a közgazdász megismerje a fontosabb ipari folyamatokat és bizonyos anyagismeretet sajátítson el. Ezért folytatnak laboratóriumi gyakorlatokat az áruismereti oktatás keretében a belkereskedelmi szakosok is.

A technológia oktatás reformja önmagában nem oldja meg teljes mértékig a közgazdászok műszaki képzését. Úgy érzem, a matematika oktatás reformjához hasonlíthatom ezt a problémát. Az egyetem az elmúlt években sokat tett azért, hogy a matematikai oktatás korszerűsítésével jó alapokat adjon a közgazdászoknak, viszont a szaktanszékeken ez ideig még csak elvétve került sor a matematikai módszerek alkalmazására. A műszaki ismeretek nyújtása a műszaki-gazdasági feladatok összekapcsolása nemcsak a technológia oktatás feladata. Véleményem szerint *minden szaktárgyban erősíteni kellene a műszaki-gazdasági tényezők összekapcsolását.* Meggyőződésem, hogy a műszaki ismeretek nyújtását is átfogóbban kell megoldani az egyetemen és e téren a matematikai módszerek közgazdasági alkalmazásának elterjesztéséhez hasonló folyamatnak kell végbemennie — fejezte be nyilatkozatát Bikics István elvtárs.

B. K.

Az egyetemi vezetés és a párt-végrehajtóbizottság nevében megköszönjük az újévi jókívánságokat, amelyekkel az elvtársak szóban és írásban felkerestek bennünket. Köszönjük és egyben jó egészséget, eredményes munkát kívánunk egyetemünk oktatóinak, dolgozóinak, szorgalmas és eredményes tanulást hallgatóinknak!

Dr. Kahulits László
vb titkár

Dr. Pach Zsigmond Pál
rektor

Ki legyen közgazdász?

Korántsem felelőtlen általánosításról van szó, ha kimondjuk: az érettségi után egyetemünkre jelentkező fiatalok közül, kevesen választják a közgazdász-pályát hivatásszeretetből. Akkor milyen indítékok alapján jönnek mégis erre az egyetemre?

Nem vállalkozhatunk ez alkalommal a kérdés részletes elemzésére. Inkább a probléma másik végét fogjuk meg és most, az előkészítő tanfolyamok indulásakor azoknak szeretnénk útmutatást adni, akik hivatást, nem pedig egyetemi végzettséget keresnek, akik képességeik, adottságaik reális felmérésével igyekeznek kiválasztani az egyéniségüknek legjobban megfelelő foglalkozást; azt a területet, ahol leghatékonyabban tudják majd tudásukat kamatoztatni, ahol a legnagyobb eredményt tudják életművükkel felmutatni. Egyúttal talán néhány téveszmét is sikerül eloszlatni, ami az évek során egyetemünkről kialakult.

Az érdeklődés

A tapasztalat szerint, ennek felismerése megy mindenkinél legkönnyebben. Csak az a baj, hogy az érdeklődés fiatal korban igen változékony természetű. Különösen annak nehéz a választás, aki eddigi élete során sok ellentmondást és kevés egyöntetűséget látott érdeklődési irányának alakulásában. Bizonyos idő után természetesen ez is megállapodik — mindenesetre fő vonásaiban.

A Közgazdaságtudományi Egyetemre készülők számára elengedhetetlenül fontos a határozott társadalomtudományi érdeklődés. E nélkül sem tanulásukban, sem későbbi munkájukban nem találnak örömet. És ami talán még fontosabb: A társadalomtudományokon belül az érdeklődés sokoldalú, szerteágazó legyen — közgazdászoknál ez gyakorlati és elméleti munkában egyaránt „létszükséglet".

Általában a közgazdász eleve érdeklődjön a termelés megszervezése, a munkavégzés feltételei, a társadalmi kapcsolatok, a közélet, a közösség... és mindaz iránt, amivel későbbi munkája során foglalkozik. A közgazdászoknak tehát a sokrétű érdeklődés kifejezetten előny — ellentétben azokkal a területekkel, ahol egyirányú és nagyon mély érdeklődéssel lehet jelentősebb eredményt elérni.

Szellemi felkészültség, alapok

Annak ellenére, hogy a közgazdasági munka igen sokféle, és egymástól lényeges vonásokban is eltérő, meg lehet határozni e tevékenység alapvető tartalmát. Akár elméleti, akár gyakorlati területen dolgozik, a közgazdásznak rendszerint

összetett, bonyolult gazdasági és társadalmi problémákat kell intellektuális eszközökkel megoldania.

A feladatok megoldásához mennyiségi és minőségi elemzésre, egyaránt szükség van. Ezért téves azok elképzelése, akik nem sok érzékkel rendelkezvén, a mennyiségi tudományok iránt, (például matematika) a közgazdasági egyetemet választják — mondván, hogy „ott csak beszélni kell". Egyetemünk jelenlegi hallgatói tanúsíthatják, mennyire hamis ez az elképzelés, s mennyire meglepődtek azok, akik ilyen előítélettel jöttek ide.

Nem véletlenül lett éppen a történelem (vagy politikai gazdaságtan) és a matematika a két felvételi tárgy. Az egyik humán, a másik reál jellegű — s az ellentmondás magából a közgazdasági munka természetéből fakad, hiszen egyesíti magában a történelmi szemléletet, a társadalomban lejátszódó folyamatok megértését — a humán oldalt; és a termelés optimális megszervezésének képeségét, mennyiségi összefüggésekkel való bánásmódot, magasszintű számítások elvégzését — a reál oldalt.

Mindenképpen a sokoldalú emberek érzik magukat otthonosan a közgazdasági munkában. Az átlagon felüli feladatok megoldására különösen fontos a fejlett absztraháló képesség, a kombinativ, összefüggéseket kereső gondolkodásmód, a lényegmegragadás képessége és a természetes dialektikai érzék.

Mindehhez természetesen elengedhetetlen alapot jelentenek azok a tulajdonságok, melyek az egyetemi tanulmányok elvégzését, a tananyag elsajátítását lehetővé teszik.

Mi csupán a közgazdász munkájához szükséges legfontosabb vonásokat kívántuk kiemelni, és ezzel is hozzájárulni ahhoz, hogy valóban minden ember a megfelelő helyre kerüljön.

Ne jöjjön erre a pályára az, akiben a megfelelő indítékok és adottságok hiányoznak, mert ez neki is, a társadalomnak is káros. Viszont, akiben megvannak a feltételek és kedvet is érez, hogy gazdasági szakemberré képezze magát, az válassza a közgazdasági egyetemet, mert ez adhat neki a legtöbbet és ezáltal adhat ő is legtöbbet a társadalomnak.

F. P.

Tájékoztatás egyetemünk felvételi vizsgájáról

A felvételi vizsga tárgya: matematika, történelem, vagy politikai gazdaságtan.

A felvételi vizsga anyaga: az általános gimnázium, illetve a közgazdasági technikum érettségi tananyaga.

Felvételre jelentkezhetnek:

Középiskolai hallgatók, az iskola útján, az iskola által rendelkezésre bocsátott jelentkezési lapon (a tudnivalókat az iskola közli a jelentkezőkkel).

Munkaviszonyban levők:

Számukra a jelentkezés „Továbbtanulási jelentkezési lap"-on történik, amelyet a munkahelyek személyzeti osztályain vagy a Nyomtatvány Ellátó Vállalatnál lehet beszerezni. A jelentkezési laphoz a feltüntetett okmányokat, a munkahelyi javaslatot kell csatolni, és azt az egyetemre eljuttatni. A felvételi jelentkezésnél korhatár nincs, azonban az esti, illetve levelező tagozatra jelentkezők esetében legalább másfél év munkaviszony a jelentkezés elfogadásának előfeltétele.

Akik két évnél nem régebben érettségiztek, azok volt középiskolájuk útján nyújthatják be jelentkezésüket, mellékelve munkahelyük ajánlását is.

A felvételre jelentkezés határidejét a napilapok (rádió) tudatják az érdekeltekkel.

A felvételi vizsgák előreláthatólag június-júliusban lesznek, pontos idejükről a szabályos jelentkezést beadóknak az egyetem értesítést küld.

A CORVIN áruforgalmi osztályán

A késő délutáni órákban gyakran találkozunk az egyetemi folyosókon, különösen a könyvtár környékén nemrég végzett közgazdászokkal. Napi munkájuk után keresik fel újra a könyvtárat, hogy tovább tanuljanak, képezzék magukat. De mit csinálnak napközben, hol dolgoznak, milyen beosztásuk van, s vajon mi ösztönzi őket a napi 8 óra után arra, hogy diplomával a zsebükben mégis napról napra itt olvassanak, tanuljanak.

— Az elmúlt tanévben fejeztem be egyetemi tanulmányomat a belkereskedelmi szakon — kezdi érdeklődésünkre Izsák Péter, akivel szintén a könyvtárban találkoztunk. — Jelenleg első gyakorló évemet töltöm a Corvin Áruházban.

— Mi a beosztásod, mivel foglalkozol, hogy illeszkedsz bele a gyakorlati munkába?

— A Corvin áruforgalmi osztályán szervezőként dolgozom. Az első néhány hónapban megismerkedtem az áruház különböző osztályaival, a tervosztállyal, a könyveléssel

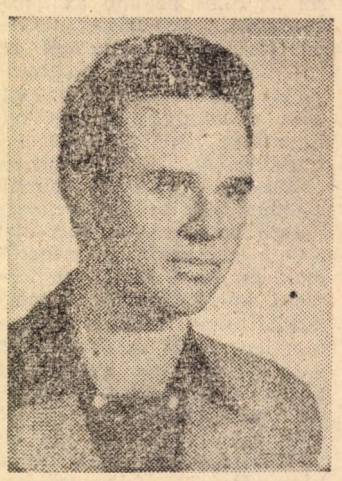

stb. Ezután kerültem a már említett áruforgalmi osztályra. Itt már önálló munkát is kaptam. Néhány kisebb elemző feladat megoldását, például áruházi mutatók összehasonlítását bízták rám.

— Kérdezed, hogy hogyan illeszkedtem bele a mindennapi gyakorlati feladatokat megoldó munkába? Azt hiszem, jól, de ez nem az én érdemem. Nagyon sok segítséget kaptam és kapok kollégáimtól. Igaz, már egyetemi éveim alatt is jártam be az áruházba, tartottam a kapcsolatot velük. Tény az, hogy úgy érzem, szükség van rám, megbecsülik munkámat, s ami a legfontosabb, megértik és segítenek megoldani a felmerülő, számomra még ismeretlen új problémákat. A munkámat nagyon szeretem, szívesen dolgozom itt.

— Eddigi tapasztalatok szerint mely tantárgyak ismeretanyagát tudod leginkább felhasználni, és melyek azok, melyekről viszonylag keveset tudsz?

— Eddig legnagyobb hasznát statisztikai tanulmányaimnak vettem. Szükségem lett volna több matematikatudásra is. Mi annak idején csak egy évig tanultunk matematikát, s a további tanulás hiányát most érzem. Napjainkban a közgazdásznak egyre több matematikát kell alkalmaznia a gazdasági élet különböző ágazataiban.

— Még egyet, véleményem szerint több gyakorlati anyag elsajátítására lenne szükség a négy év alatt. Túlságosan elméleti a tudásunk, s ezért van az, hogy sok-sok frissen végzett diplomástól halljuk — legyen az közgazdász vagy mérnök — hogy nehéz problémákkal küszködik a gyakorlati kérdéseket, feladatokat illetően. Hasznos lenne, ha például a KISZ-en belüli 20 órás társadalmi munkát szakmai gyakorlati munkával kapcsolnák össze, még akkor is, ha az nem minden esetben fizikai munkát jelent. Pl. a belkereskedelmi szakosok társadalmi munkájukat eladókként, vagy a pénzügyszakosok takarékpénztárakban teljesítenék.

Az egyetem nem specialistákat nevel, hanem közgazdászokat, akik elméletileg megalapozott általános közgazdasági tudással hagyják el az egyetemet. Éppen ezért mindenkinek saját érdeke, céljának kell tekinteni, hogy egyetemi évei alatt érdeklődésének megfelelően egy-egy ágazatban különösen nagy ismeretanyagot szerezzen. Gondolok itt például a különböző tudományos diákkörök adta lehetőségekre.

— Távolabbi terveid?

— A Belkereskedelmi Minisztériumban szeretnék dolgozni, a jelenlegi áruházi munkám ehhez gyakorlati tapasztalatokat nyújt. Nemsokára a Divatcsarnokban folytatom munkámat, és ezt követően kerülök majd a minisztériumba. Jelenleg is tanulok még. S hogy miért látogatom a könyvtárat? Éppen most fejeztem be a disszertációmat. Témája a kiskereskedelem nagyüzemi formáival kapcsolatos. Az áruházak, ÁBC ún. supper markett-házak, a csomagküldő kereskedelem jelenlegi helyzetéről, illetve fejlesztéséről írok.

Tulajdonképpen tdk-dolgozatom szolgál disszertációm alapjául. Természetesen állandóan tartom a kapcsolatot a belkereskedelmi tanszékkel, végül, de nem utolsósorban munkatársaimtól is sok hasznos ötletet kaptam a témához. Remélem, hogy disszertációm megvédésére nemsokára sor fog kerülni.

Brüll Mária

Néhány adat

a múlt évi felvételikről

Egyetemünkön nemrégiben elemeztük az elmúlt évi újrendszerű felvételi vizsgák tapasztalatait. Erről lapunkban már beszámoltunk, most csak az érdeklődő, ezután felvételiző középiskolás barátaink figyelmét szeretnénk felhívni a számukra fontos tapasztalatokra.

Még bizonyára időszerű figyelmeztetés félévkor, hogy az újszerű egyetemi felvételin nagy szerepet játszanak a felvételi vizsga mellett, a középiskolában elért eredmények. (A kijelölt felvételi tárgyak átlaga). Az elmúlt évben az egyetemünkre felvett hallgatók összes pontjainak a felét a középiskolából hozott pontok tették ki. A jó középiskolai eredmény tehát már fél sikert jelent. Az egyetemre bekerült hallgatók többsége 17 pontot, körülbelül 5 százaléka pedig 20 pontot ért el összesen a felvételi vizsgán. Érdemes megjegyezni, hogy az egyetemre pályázó kitűnő és jeles érettségizett gimnazisták közül csak hármat, a technikumokban végzettek közül pedig tizet utasítottak el.

Nagyon fontos tudni, a technikumból hozzánk készülő diákoknak, hogy a matematikai felvételi vizsga anyaga az általános gimnáziumi érettségi anyaggal azonos. Feltétlenül ismerniök kell tehát ezt az anyagrészt, bár a felvételi vizsgán bizonyos tárgyi tudás mellett elsősorban a matematikai készséget vizsgálják meg a felvételiztető tanárok. Az elmúlt évben felvett hallgatók 35 százaléka került technikumból hozzánk. A jelentkezők aránya nagyobb volt és éppen a matematikai követelmény elmulasztása miatt kisebb százalékban kerültek a felvettek közé, mint a gimnazisták. Pedig azt szeretnénk éppen az egyetem közgazdasági jellege miatt, hogy a jövőben egyre többen tanuljanak tovább a technikumosok közül.

Jelenlegi elsőéveseink 47 százaléka vidéki, bár kollégiumi férőhelyeink egyelőre korlátozottak — míg fel nem épül az új kollégiumunk — reméljük, hogy a jövőben növekszik a vidékiek számaránya egyetemünkön.

A legújabb szak: a nemzetközi

A következő tanévben először kerül sor közvetlen felvételre a nemzetközi ismeretek szakon. Az elmúlt félévben, a mostani első éveseket ugyanis még az egyetem többi szakára jelentkezettek közül vették fel. Az új szakról, a felvételről dr. Kende István adott tájékoztatást lapunknak.

— A felvételi követelmények megegyeznek majd az általános egyetemi felvételi előírásokkal. Emellett azonban a jelentkezőknek felvételi vizsgát kell tenniök két nyelvből — oroszból és egy tetszés szerinti más világnyelvből. *A vizsgáztatás döntő szempontja a* nyelvtudás mellett (ami lehet csak középiskolai szintű) a *jó nyelvérzék és nyelvtanulási készség.*

Az eddigi eredmények? Erről az eltelt idő rövidsége miatt még aligha lehetne pontos képet adni. De a tanszék benyomása az, hogy a hallgatók a várakozásnak megfelelően végzik az első félévüket.

Az első év tananyaga egyébként nagyjából azonos az általános szak anyagával. Jelentősebb különbség, hogy nincs külön matematika tanulás; statisztikát azonban tanulnak a szak hallgatói, ha nem is az általános szakosok teljes tananyagát.

A másik jelentős különbség a fokozott nyelvtanulás. Két nyelvet kell a szakon tanulni; az idén az orosz mellett angol, a francia és a spanyol nyelv között választhattak a hallgatók. Még nem dőlt el, hogy a jövő tanévben melyik nyelvek választhatók második nyelvként. Mutatja a nyelvtanulás fontosságát hogy a nyelvtanulás óraideje nyelvenként heti hat óra. *Ha egy hallgató bármelyik nyelvvizsgán megbukik, semmilyen további vizsgát nem tehet le.*

Az első két év tulajdonképpen az alapozás időszaka. A speciális tárgyak jó része csak a III. évben lép be. Ilyen speciális tárgy az összehasonlító államjog — ezt valószínűleg már a negyedik szemeszterben oktatjuk —, a nemzetközi közjog és nemzetközi magánjog, a nemzetközi szervezetek ismerete, az egyetemes történelem (tanítását már az idén a 2. szemeszterben kezdjük, de jövőre már az első szemesztertől kívánjuk oktatni), a magyar történelem (valószínűleg a harmadik szemesztertől), a diplomáciatörténet, azaz pontosabb nevén a nemzetközi politikai kapcsolatok története, a konzuli ismeretek, a kulturális kérdések stb.

Ezek mellett természetesen *végig megmarad a heti kétszer hat óra nyelvtanulás;* hallgatóink tanulják az egyéb főbb gazdasági és más általános jellegű tárgyakat is; egyes tárgyakat a többi szakon tanultakhoz képest változott anyaggal, így például a *világgazdaságot, a nemzetközi kereskedelmi és pénzügyi tárgyakat stb.* Végül végig megmarad a már első szemeszterben megindult nem vizsgaköteles tárgy, az aktuális külpolitikai szeminárium.

Szükséges megjegyezni, hogy a nemzetközi ismeretek szakon végző hallgatók az egyetem elvégzése után *közgazdászok* lesznek, akiknek a diplomáján specializációként a „nemzetközi ismeretek szak" megjelölés szerepel.

A szak jelentőségét az adja, hogy a hazánkban folyó, a nemzetközi kérdésekkel kapcsolatos sokféle munka minden vonalán szükség van olyan szakemberekre, akik jó gazdasági szakképzettséggel rendelkeznek.

Ezt az igényt akarja kielégíteni a Közgazdasági Egyetemen a nemzetközi ismeretek szak — fejezte be tájékoztatóját dr. Kende István elvtárs.

Kéthly Katalin

Milyen szakok vannak egyetemünkön?

Ipar szakon olyan közgazdászokat képezünk, akik tervgazdasági, munkaügyi, beruházási, anyagellátási osztályokon közgazdasági munkakörök ellátásra alkalmasak. Az általános közgazdasági képzés mellett, korszerű ipargazdaságtani, iparfejlesztési és szervezési, statisztikai, számviteli; valamint technológiai képzést is kapnak hallgatóink.

A közlekedési szakon az érdeklődő hallgatókat a közlekedés speciális közgazdasági vonatkozásaival ismertetjük meg.

A mezőgazdasági szak olyan szakembereket képez, akik a gyakorlatban képesek a mezőgazdaság fejlődésének elemzésére, a továbbfejlődés szükségleteinek feltárására, konkrét tevékenységi területek új gazdasági és szervezési feladatainak kijelölésére. Rendelkezniök kell olyan készséggel és szakmai jártassággal, hogy a mezőgazdaság tervszerű irányításában hozzáértéssel tudják érvényesíteni az egész népgazdaság érdekeit, a szocialista országok és emellett a fejlett tőkés országok agrotechnikai és üzemszervezési tapasztalatait hasznosítani tudják.

A belkereskedelmi szakon a belkereskedelmi apparátus számára nevelünk olyan elméleti és gyakorlati szakembereket, akik egyetemi tanulmányaik befejezése és a gyakorlatban lefolytatott idő után alkalmassá válnak áruforgalmi, tervezési, üzemgazdasági szervezési, valamint egyéb közgazdasági munkakörök betöltésére.

E szakképzés keretében hallgatóink megismerkednek a kereskedelem gazdaságtanával, a szocialista kereskedelem technikájával, a legfontosabb cikkek áruismeretével. Ezen felül megtanulják a kereskedelmi vállalatok munkájának tervezését, szervezését, irányítását, a szükséges számviteli és statisztikai ismereteket, hogy így belkereskedelmi hálózatunkban eredményes munkát tudjanak végezni. A szak keretén belül a felsőbb évfolyamokon lehetőség nyílik arra, hogy érdeklődési körüknek megfelelően, a szövetkezeti kereskedelem, a vendéglátóipar és idegenforgalom, illetve a mezőgazdasági termékek felvásárlása speciális kérdéseit is tanulmányozhassák.

A külkereskedelmi szak olyan külkereskedelmi szakembereket képez, akik a külkereskedelmi üzletek megkötéséhez és lebonyolításához megfelelő elvi és gyakorlati ismeretekkel rendelkeznek és így külkereskedelmi szervezetünkben önálló munkát végezhetnek. Ezen a szakon a speciális külkereskedelmi szakképzés keretében, sor kerül a magyar és nemzetközi külkereskedelem kérdéseinek, a külkereskedelem technikájának és szervezetének, a piackutatás és reklám egyes kérdéseinek, a nemzetközi fizetések rendszerének és gyakorlatának, valamint külkereskedelmünk legfontosabb cikkei áruismeretének tanulmányozására. Ezen felül a külkereskedelmi szakon nagy súlyt helyezünk a nyelvtanulásra.

Az általános közgazdasági szakon folyó képzés célja: széles elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkező közgazdászok nevelése.

a) Az általános közgazdasági elméleti és tervezési specializáción végzett közgazdászoknak jártasaknak kell lenniök a politikai gazdaságtan elméletében, ismerniök kell a szocialista gazdaság és a tőkés-rendszer alapvető folyamatait, törvényszerűségeit, továbbá a gazdaságpolitika, valamint a tervezés elvi és gyakorlati kérdéseit.

b) A gazdaságföldrajzi és területi tervezési specializáció gazdaságföldrajzi szakembereket képez, különös tekintettel népgazdaságunk területi tervezésének problémáira.

A terv-matematika szak célja olyan közgazdászok képzése, akik a gazdasági élet minden területén — különösen a népgazdasági tervezésben —, alkalmazni tudják a matematikai módszereket, valamint az eletkronikus számológépeket. Az e szakon végző hallgatók a központi tervezőszervekhez, minisztériumokhoz, Központi Statisztikai Hivatalhoz, nagyvállalatokhoz kerülnek tervezési és gazdaságmatematikai munkakörökbe.

A pénzügy szak keretében, olyan szakemberek nevelése folyik, akik egyrészt a költségvetési szervek, a bankapparátus és az Állami Biztosító, másrészt az ipari kereskedelmi, közlekedési és mezőgazdasági vállalatok területén pénzügyi munkakört tölthetnek be. A szakképzésnek megfelelően, alapos ismereteket szereznek a költségvetés, a vállalati pénzgazdálkodás, a hitelrendszer, a beruházások finanszírozása; a nemzetközi pénzügyek és a revizori módszerek területén.

Nemzetközi ismeretek szak célja, olyan közgazdászok képzése, akik a nemzetközi kapcsolatok munkaterületén: diplomáciai munkakörben, az egyes minisztériumok, főhatóságok és más szervek nemzetközi osztályain, nemzetközi szervezeteknél dolgozhatnak, illetve olyan munkakörök ellátására alkalmasak, ahol nemzetközi kérdésekkel foglalkoznak.

A tanárképző „A" szakon végzők a gazdasági technikumban taníthatnak politikai gazdaságtant, gazdaságföldrajzot, jogi ismereteket.

A tanárképző „B" szak hallgatói ugyancsak a közgazdasági technikumokban folyó könyvvitel, tervezés és statisztika tanítására nyernek tanári képesítést.

A tanulmányi idő utolsó két féléve a két tanári szakon az úgynevezett tanári gyakorlóév. A gyakorlóévben az idő túlnyomó részét a tanárjelöltek leendő munkahelyükön, az iskolában töltik.

Tanárjelöltek a gyakorló iskolában

Az egyetem folyosóin csak nagyon ritkán találkozunk ötödéves tanári szakosokkal. Önkéntelenül is felmerül a kérdés, mivel foglalkoznak, milyen programjuk van végzős növendékeinknek?

Ez a kérdés izgatott, amikor megkerestem őket a Veres Pálné utcai diákotthonunkban. Csak néhányunkat találtam, de ők annál lelkesebben válaszoltak kérdéseimre.

— Tanrendünk olyan — kezdte az egyik —, hogy valóban elég ritkán járunk be az egyetemre. Csupán kétszer két órát hallgatunk szaktárgyaink szerint tanítási, módszertani előadásokat. Időnk legnagyobb részét a Wesselényi utcai II. Rákóczi Ferenc gyakorló közgazdasági technikumban töltjük. Itt szerezzük meg a tanári pályához szükséges gyakorlatot.

Hogy mit is jelent ez a gyakorlat, arról már egy másik kolléga számolt be:

— Hetenként 16 órát töltünk az iskolában. Nagyon érdekes, de ugyanakkor fárasztó, s egyelőre még szokatlan munka ez számunkra. Órákat hallgatunk, s magunk is órákat tartunk. A tanítás első alkalommal a legnehezebb kollokviumnál is nehezebb és izgalmasabb. A tanítás mellett nagyon hasznos az az idő is, amit a hallgatott órák után, az óraadó tanár vezetésével megbeszéléssel töltünk.

Lehetséges, hogy ötödéveseink jövőre már valamilyen középiskola KISZ-tanácsadó tanárjai lesznek. Vajon, hogyan kapcsolódnak be jelenleg a KISZ-munkájába?

A KISZ-életről beszélgetve, hamarosan kiderült, hogy ezen a téren is vannak problémák, azonban az ötödévesek sajátos féltanár-féldiák helyzetéből fakadnak. Még az egyetem növendékei, de idejük nagy részét már, mint nevelők az iskolában töltik. A helyzet megoldására saját alapszervezetet hoztak létre az ötödévesek az egyetemen, és számolnak azzal, hogy tagjaik aktív KISZ-tevékenységüket már az egyetem falain kívül fejtik ki.

— A középiskolai KISZ-élet egészen más, mint az egyetemi — kapcsolódik be a beszélgetésbe egy újonnan érkezett kolléga. Most a gyakorló tanítás alatt ismerkedünk meg vele. Az iskolában mindannyiunkat beosztottak egy alapszervezetbe, ahol a vezető tanár mellett, az osztályfőnökhelyettes funkciót töltjük be. Igyekszünk segítséget nyújtani az osztályfőnöknek, részt veszünk a KISZ-gyűléseken, s ezen keresztül kapcsolódunk be az osztályközösség életébe.

A gyakorló iskolában eltöltött idő fejleszti a jövendő közgazdász-tanárok szakmai tudását, ugyanakkor hozzájárul ahhoz, is, hogy életközelből figyeljék a középiskolás KISZ-szervezetek életét, bekapcsolódjanak azok munkájába.

Fery Sarolta

NEM GYÁRT KIMUTATÁSOKAT

FENYVESI JÓZSEF

második éve diplomás közgazdász. Egyetemünk elvégzése után a Lőrinci Fonóban lett beruházó, majd a vállalati összevonások kapcsán, a Pamutfonóipari Vállalat beruházási osztályára került. A mostani negyedévesek jól emlékeznek rá, még ipar-szakos hallgató korából.

Gyakran látogat az egyetemre. Egy ilyen alkalmat használtam fel arra, hogy kérdezősködjek tőle a munkában töltött két esztendő tapasztalatairól.

— Azzal kezdeném — nyilatkozott Fenyvesi József, —, hogy véletlenül lettem közgazdász. Izig-vérig erdész-családiából származom, gimnáziumban érettségiztem. Hogy miért alakult így, magam sem tudom, de azt elmondhatom, hogy nagyon megszerettem a munkámat. Változatos, szép. Nap, nap után újabb feladatokat kell megoldanom, amelyek legfeljebb, ha tíz év múltán ismétlődnek. Olyanokat, amelyek megoldásánál az én közreműködésem, az én felkészültségem is szerepet játszhat abban, hogy milyen eredményt hoz a vállalatnak egy építési beruházás, egy új gép vagy gépcsoport beszerzése. Előfordul még, hogy vitatják a közgazdász-munka szépségét. Őszintén mondom, nem cserélnék egy mérnökkel sem. Anyagilag sem jártam rosszabbul. 2200 forint a fizetésem, ilyen szinten mozog a hasonló szakmai gyakorlatú műszakiaké is.

— Hogyan telt el az első félév? A kezdet valóban olyan nehéz?

— Az első hónapokban ismerkedtem a vállalattal, segítettek, bárkihez fordultam is. Aztán hamarosan a mély vízbe kerültem. Nagyon kellett igyekeznem, hogy minél kevesebb hibát kövessek el. Szerződések minden részletére figyelemmel kellett lennem, határidők tömkelegére kellett ügyelnem. Hogy egyebet ne mondjak, a Beruházási Kódexet négyszer olvastam el. Ma már évi több millió forintos kerettel gazdálkodom.

— Hogyan hasznosítod az egyetemi tanulmányaidat?

— Amit itt tanultam, annak — a politikai gazdaságtanból a szaktárgyakig —, jó hasznát veszem. Munka közben a problémák nem úgy jelentkeznek, mint a meghatározott tantárgyak egyes témái. Összetett gazdasági feladatokat kell megoldani, s ehhez kell az itt szerzett fundamentum. Nem értek egyet azokkal, akik lebecsülik az egyetemen tanultakat. Annyit mégis megjegyeznék: nagyon jó lett volna, ha mint ipar-szakos, sokkal tágabb műszaki ismeretekhez is hozzájuthattam volna.

Faggatom Jóskát, említsen egy általa megoldott, nevezetesebb beruházási feladatot, olyat, amilyenre különösen büszke. Szabadkozik, azt mondja a különösen nagy ügyek lebonyolításában közreműködik az egész osztály. De aztán elmeséli, hogy a folyamatban levő fonodai rekonstrukció során üzemépületeket bővítenek, új tisztítógépeket állítanak be. Szívesen beszél arról, hogy a nemrég felszerelt tizenkilenc pihelefúvó-elszívóberendezéssel, (az ára darabonként 170 000 forint), több mint 40 ember munkáját takarítják meg a vállalatnál.

Fenyvesi József megtalálta a helyét. Ahogy ő mondja, „biztosítottnak, megalapozottnak látom a jövőmet".

Torma Imre

Hárman dolgoznak

egyetemünk nemrégen végzett hallgatói közül a Ganz-MÁVAG Külkereskedelmi Főosztályának Export-osztályán: Szabó György, Nagy József és Tóth Gyula. Igen értékes gazdasági munkát végeznek. Közgazdászok lévén leszűrték a tapasztalatokat és így alakult ki a véleményük; a dolog természetéből kifolyólag az egyetemen tanultakat csak nagyon kismértékben tudják hasznosítani, munkájuk fokozottan kíván műszaki és csak kevésbé külkereskedelmi ismereteket. Megkértük mindhármukat, mondjanak néhány szót munkájukról, pályafutásukról.

SZABÓ GYÖRGY

— 1960 szeptemberében kerültem a céghez. 2—3 hónapi tengés-lengés után a szovjet csoportban egy távozó üzletkötő munkakörét vettem át, azóta is itt dolgozom. Motorvonatok, mozdonyok, ezek alkatrészei és lokomobil-alkatrészek Szovjetunióba és Kínába történő eladásával foglalkozom.

Megtudtuk még, hogy munkakörét remekül ellátja, az a vélemény róla, hogy kiváló munkaerő. 1963-ban háromhónapos kínai útjáról eredményes munkát végezve tért haza.

NAGY JÓZSEF

— 1960. szeptember óta dolgozom a Ganz-MÁVAG-ban. 2 évig bonyolítási munkakört töltöttem be, majd 1963 januárban a „Tengerentúli-csoportba" kerültem, ahol diesel-mozdonyalkatrészeknek Egyiptomba történő exportálásával foglalkozom.

TÓTH GYULA

— 1962 augusztusában kerültem ide. Öt napig a szovjet csoportban dolgoztam, mint gyakornok, majd Nagy Józseftől átvettem a bonyolítási munkakört. 1964-től már a szovjet csoportban vagyok üzletkötő egy távozó munkatárs helyére lépve. Ennek még csak pár napja, így új munkakörömben alapvető feladatokról nem sokat tudok.

Mindhármukban az a vélemény alakult ki az itt eltöltött idő folyamán, hogy a lehetőségek szakmai fejlődésükre, és az előmenetelükre igen korlátozottak. Ha szavakban el is ismerik a jól elvégzett munkát, azok csak szavak. Valójában nem becsülik eléggé a fiatalok munkáját, egyszerűen nem veszik komolyan őket. Ugyanazt a teljesítményt kívánják meg tőlük, mint az idősebbektől, de a fizetésben és külföldi utazási lehetőségekben szakadék van közöttük. Ezen változtatni nem tudnak, hosszabb idő távlatában sem. Pozitívum ugyanakkor, hogy munkahelyükön a légkör jónak mondható, nincs intrika, fúrás stb.

Saját tapasztalatok végül is, hogy „amikor az egyetemre kerül az ember, kissé másképp képzeli el jövendő tevékenységét, mint ahogy az valójában — legalábbis az első években — kinéz".

Jogból vizsgázunk

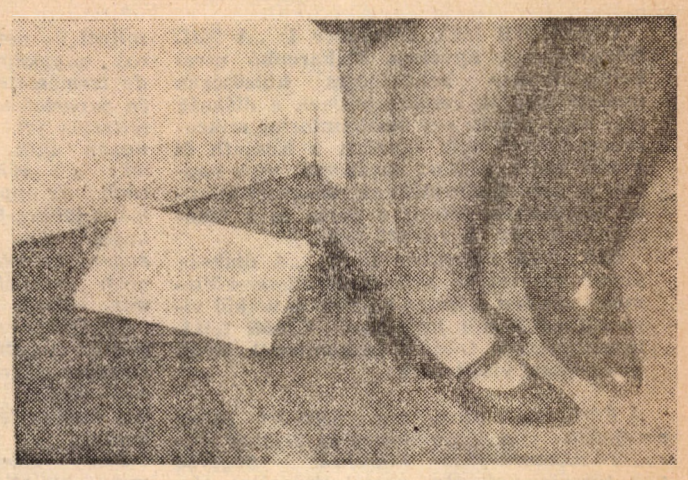

★

A könyv és füzet türelmesen várja gazdáját... míg az „odabent" próbálja maga elé idézni az ismerős sorokat.

★

Előadó a kamera előtt

Az elkövetkezendő évek folyamán egyre növekszik majd az egyetemi hallgatók száma. Ezzel kapcsolatban számos oktatási problema vetődik fel. Különösen az oktatók létszáma és az előadások színvonala jelent megoldandó feladatot. A kérdésben fontos szerepe lehet az új technikai eszköznek, a televíziónak.

Egyetemi televízió

A kísérletek bebizonyították, hogy a televíziót eredményesen lehet alkalmazni az egyetemi hallgatók oktatására. Az oktató közvetlenül a kamera előtt ad elő, „négyszemközti" kapcsolat van a képernyőn oktató tanár, és az „előtte" ülő hallgatók között. A kiválasztott tárgyak főleg olyanok legyenek, melyeket nagyszámú hallgatóság tanul. Ilyen egyetemünkön pl. a tudományos szocializmus, a politikai gazdaságtan, vagy a gazdaságtörténet.

Általános kétség merült fel aziránt, hogy eredményesen lehet-e a hallgatók kikérdezését megoldani, amikor egy-egy csoportban, mintegy kétszáz hallgató is van? A korlátozó tényezők kiküszöbölésére össze kell kapcsolni korszerű és hagyományos oktatási formákat; a televízión közvetített demonstrációs előadások mellett közvetlen foglalkozásokat és szemináriumokat is lehet tartani. A kevesebb létszámú hallgatócsoport megvitathatja a problémákat, és itt feleltetni is lehet.

Jobb az előadás

Egy számviteli előadás-kísérlet bebizonyította, hogy háromszor annyi anyagot lehet elvégezni televíziós előadás felhasználásával, mint hagyományos előadáson, mert az előadók jobban felkészülnek és a hallgatók is nagyobb figyelmet fordítanak a tananyag megértésére.

A fentiekben zárt áramkörű, azaz az egyetem épületében elhelyezhető televíziós oktatásról beszéltem, mely igen könnyen megvalósítható az ipari televízió alkalmazásával. Hazánkban már sok helyen használják és felszerelése nem okoz különösebb nehézséget, csupán együtt kellene működni a Műszaki Egyetemmel és felkérni az ottani tanszékeket, hogy legyenek segítségünkre. Valószínűleg több végzős hallgató is szívesen vállalkozna erre, akár diplomamunkaként is elvállalná. A berendezések kezelését is meg lehet oldani, kislétszámú műszaki személyzet alkalmazásával, vagy inkább műszaki egyetemi hallgatók közreműködésével. Nem lépnék túl a hagyományos oktatás költségeit.

Fel szeretném még vetni, hogy lehetséges a televíziót az egyetem falain kívül is használni oktatási célokra, pl. az un. levelező oktatáshoz.

Az elvégzett kísérletek azt mutatták, hogy amikor összehasonlították a televíziós tanfolyamokat otthon hallgató tanuló vizsgaeredményeit, a nappali és esti tagozaton a hagyományos oktatási módszerrel tanulók eredményeivel, kiderült, hogy azoknak a hallgatóknak az eredményei voltak jobbak, akik az egyetem falain kívül, a televíziós adásokból tanultak.

A megvalósítás lehetőségei

Közepes áru „hivatásos" widicon televízió berendezés megfelelő a televíziós oktatás megvalósítására. Az olcsóbb „ipari" widicon berendezéssel is kitűnő előadásokat, demonstrációkat lehet közvetíteni.

Az egyetemen rendelkezésre álló személyzet fenn tudja tartani és működtetni is tudja ezt a berendezést. Nagyon sok munkát maguk a hallgatók is el tudnak végezni.

Érdemes kísérletezni és a bevezetés lehetőségeit megvizsgálni, mert az oktatás sokat nyerne vele.

Berde Béla

Fiatal közgazdászok a Beruházási Bankban

Az egyetemen eltöltött évek alatt is, de legfőképp az utolsó félévben mindannyiunkat az elhelyezkedés problémája foglalkoztat. Előtérbe kerülnek a nagy kérdések: Hová? Milyen beosztásba? Menynyiért? Meddig? Mit kell ott csinálni? Lehet-e előre haladni? stb. Ezek a kérdések magukért beszélnek. Érthető is, hiszen senkinek sem közömbös milyen „választ" kap a fenti kérdésekre. Hogy némileg segítségére legyek a „válaszkeresőknek", felkerestem egy népgazdasági szempontbóól igen jelentős intézményt, a Beruházási Bankot. Noha itt sem minden „fenékig tejföl", s nem is szándékozom ezen cikkel valamennyi kérdést megoldani, mégsem megvetendők azok a tények, pozitívumok melyekről a Beruházási Bank KISZ-szervezetének titkárával, *Kenéz Ilona* elvtársnővel beszélgettünk; milyen is a fiatal közgazdászok helyzete ennél a vállalatnál.

— Melyek azok a munkaterületek, munkakörök, melyeket fiatal közgazdászok töltenek be?

— Általában, akik az egyetemről kerülnek hozzánk, először beruházási munkakörben dolgoznak mint előadók. Munkájuk általában egy-egy tárca vagy igazgatóság anyagát öleli fel, s így a legrészletesebben foglalkoznak a beruházás egyes területeivel. Igen széleskörű ismeretekre tesznek szert, hiszen a vállalatoknál eszközölt beruházások nem szakíthatók el a vállalat többi tevékenységétől. Tehát a gazdasági munka során komplex kép alakul ki az egyes vállalatokról.

— Ezek szerint a legkülönbözőbb munkaterületeken dolgoznak.

— Igen! Mégis, általános síkon szemlélve a helyzetet, bizonyos aránytalan eltolódást látunk. A helyzet az, hogy a fiatal közgazdászok jobbára a forgóeszköz finanszírozással kapcsolatos munkát ismerik, értik jobban, s az állóeszköz finanszírozástól meglehetősen húzódoznak. Ez különösképpen a pénzügyesekre vonatkozik.

— Meg tudná határozni, ez miért van?

— Úgy látom, azért van, mert a fősúlyt az oktatásban a forgóeszköz finanszírozásra helyezik pedig az állóeszköz finanszírozás legalább olyan fontos terület. Hova-tovább ezen a területen komoly problémákat okoz a közgadászok hiánya. Talán valamit javulni fog a helyzet a végrehajtandó átszervezések során.

— Mi jellemzi általában az előbb említett munkaterületeket?

— Nem manuális munka, amit végeznek. Igen komoly elméleti felkészültséget igényel, melynek gyakorlattal kell párosulnia. Csak így tudják elvégezni elemző munkájukat. Döntő jelentőségű az, hogy közgazdászaink bizonyos műszaki ismereteket szereznek munkájuk során hiszen nap mint nap műszaki problémákkal állnak szemben. Ezért igen helyes volna (a jobb felkészültség érdekében), ha illetékes fórumok foglalkoznának a közgazdász-mérnök-képzéssel (nem mérnök-közgaszdász).

— Úgy látom az eddigiek alapján a fiatal közgazdászoknak állandóan lépést kell tartaniok a fejlődéssel, hogy eredményes gazdasági munkát folytassanak. Milyen lehetőségük, illetve van-e lehetőségük erre házon belül?

— Természetesen! A szakszervezet a pártalapszervezettel közösen közgazdasági kört szervezett vállalatunknál, ahol előadások hangzanak el szakmai és időszerű kérdésekről. Az előadásokat vita követi. Ezenkívül minden évben pályázatot hirdetünk, melyekkel egy-egy szakmai problémát kívánunk megoldani. A legeredményesebb pályázatok, az erkölcsi elismerésen kívül dotációban részesülnek. Fiataljaink közül sokan résztvevői a SZOT és a KISZ Központi Biz. által indított kiváló ifjú közgazdász, mérnök, technikus mozgalomnak. A szakmai fejlődést szolgálja végül vállalatunk műszaki könyvtára, mely kielégítő irodalommal rendelkezik. Az elkövetkezendő időkben szakmai továbbképzés szempontjából igyekszünk minden lehetőséget megadni dolgozóinknak az eredményes fejlődéshez.

— Úgy tudom, nemzetközi osztály alakult a Beruházási Banknál. Szeretnék erről hallani néhány szót.

— Most alakult vállalatunknál ez az osztály. Igen nagy szerepet fog kapni, mert a KGST országok népgazdasági terveik kialakítása során már 1965-től 1970-ig figyelembe veszik ezen országok globális szükségleteit. Működését három irányban lehetne meghatározni: 1. figyelemmel kísérik a külföldi irodalmat és folyóiratokat, fordításokat végeznek. 2. tanulmányozzák a beruházások export-import kihatását, s már indulásnál elemzik hatásukat a fizetési mérlegre. 3. Megfelelő létszám esetén felosztanák az egyes népgazdasági ágakat, s az előadók feladata ezen ágak bel- és külföldi helyzetének figyelemmel kísérése lenne.

— Végezetül szeretném megtudni, hogyan illeszkednek a kollektívába a fiatal közgazdászok?

— Vállalatunknál a szó szoros értelmében vett kollegalitás uralkodik az osztályokon. A fiatalok minden támogatást megkapnak a gazdasági munka végzése során. Instruktort jelölnek ki melléjük. (Csoport- vagy osztályvezetőt). Természetesen nálunk is kötelező a gyakorlati idő, ezután emelkedik a fizetésük és besorolást kapnak.

— Milyen szerepet játszanak a KISZ-szervezet életében?

— Szerepük két síkú: a KISZ segíti a közgazdászokat, beszervezi a KISZ-munkába, s amennyiben problémáik vannak, kapcsolatot teremt a személyzeti osztállyal, érdekük védelmében. Másrészt: alapos politikai felkészültségük igen nagy segítséget ad a KISZ politikai életében. Fontosabb pozíciókat általában közgazdászok látnak el szervezetünkben — fejezte be nyilatkozatát Kenéz Ilona elvtársnő.

Lakatos Barnabás

Beruházni tudni kell!

ÚJSÁGHÍR 1963. november 1: „A MK. Közgazdasági Egyetem Makarenkó utcai kollégiumában bennsőséges külsőségek mellett átadták rendeltetésének a diákság régi nagy álmát: egy összkomfortos mikrofonrendszert, mely egyrészt a Kossuth és Petőfi rádió adásait sugározza, éjjel-nappal, az arra rászorulóknak, másrészt állandó kapcsolatot létesít a porta és a lakószobák között. Á 150 000 forint."

HÍR 1963. december 15-én: „A diákság álma" elnevezésű mikrofonrendszer-költemény minden előzetes bejelentés nélkül vigasztalhatatlanul bedöglött. Újbóli feltámaszthatósága iránt a szakemberek élénk kétkedéssel viseltetnek.

A Bérkocsis utcai mezővédő erdősáv egyik szomorú fűzének törzsén esőverte kis cédulára lettem figyelmes a múlt héten. „A Makarenkó utcai kollégiumban alig használt, szuperminőségű, távirányítható (fel és lekattintható) mikrofonrendszer igényesnek ELADÓ. Megtekinthető bármikor. Kalandorok kerüljenek!"

Mivel szenvedélyes mikrofonrendszer-gyűjtő vagyok, még aznap felkerestem az Illetékest, hogy megtekintsem a masinát és az eladási feltételek iránt érdeklődjem. Sajnos nem volt szerencsém. Megelőztek. Egy öreg paraszt bácsi volt a szerencsés vevő, pontom 5000-ért jutott hozzá az értékes műkincshez. Sugárzó arccal újságolta: „Hazaviszem az onokáimnak, hadd játszadozzanak ezzel a sok szép fényes gombbal, meg kattintóval. Amikor én gyerek voltam, a Ferenc Jóska idején, szegény jó apámnak (isten nyugosztalja) úgy sem tellett soha ilyesmire. Legalább az onokáim kattintgathassák ki magukat kedvükre, ha már nekem nem sikerült!"

Mélységesen egyetértettem az öreggel, de ha már itt vagyok gondoltam, megérdeklődöm az Illetékestől, hogyan jutottak hozzá ehhez a ritkaszép darabhoz.

— Hát kérem, — kezdte szerény mosollyal — nem akarok nagyképüsködni, de természetesen az én javaslatomra szereltettük fel. Voltak ugyan akik ellenezték: a szűklátókörűek, az opportunisták, a jobbra-balra elhajlók, de az idő engem igazolt. Kitűnően bevált! Több mint másfél hónapig működött, és most, miután megette az idő vasfoga, sikerült kitűnő eladási feltételek mellett értékesítenünk!

Éles előrelátása, mely hallatlan szerénységgel párosult, totális csodálatba ejtett, úgy hogy nem birtam visszafojtani még egy kérdést: „Na és tessék mondani, az itt befolyt összeget mire fogják fordítani?" Látva, hogy kezdő beruházóval van dolga okító hangon magyarázni kezdte:

— Egyelőre még nincs teljesen fix elképzelésem. Bevallom, kissé megzavart, hogy egyes extrémelemek, ezek a szűk látókörűek, opportunisták stb. teljesen irreálisan, a gyakorlati élettől elrugaszkodott célokra akarják felhasználni ezt a verejtékes munkával megszerzett pénzt. A zuhanyokat akarják megjavíttatni, meg a televíziót, vagy pláne; kilincseket szereltetni minden ajtóra, meg angol WC-t minden emeletre!! Kacagnom kell (hahaha) ezen a kispolgári gondolkodásmódon, mikor ezen a pénzen pont beszerezhetünk egy kétszer domború (konkáv-konkáv) lencserendszerű csillagászati távcsövet, vagy néhány alig használt empire stílusú kandelábert, vagy esetleg egy összecsukható tábori szanitéc-felszerelést. A baj az, kedves Érdeklődő elvtárs, hogy nem egyedül én döntök. Bizottság ül össze, mely felé én javaslok, és hogy elfogadják, vagy sem, tudja, a nagy Manitou!!"

Tegnap, a Bérkocsis utca egyik örökzöld faóriásán egy szélfútta kis cédulára lettem figyelmes.

„ELADÓ: a Makarenkó utcai kollégiumban egy háromüléses, kitűnő rugózású, kétszer dukkoztatott (dukkolt-dukkolt) összecsukható tábori szanitéc-felszerelés. Csak igényesnek!! Alkalmi vétel!!"

— puskás —

Kurd diákok látogatása egyetemünkön

Az Európában tanuló kurd diákok szövetsége végrehajtó bizottságának ülése napjainkban zajlott le fővárosunkban. Ez alkalomból a végrehajtó bizottság látogatást tett egyetemünkön. A küldöttséget *Simai Mihály* elvtárs, a világgazdasági tanszék vezetője fogadta. A fogadáson részt vett a tanszék néhány munkatársa. A küldöttség és a vendéglátók a kurd forradalmat érintő problémákról folytattak eszmecserét.

— Milyen jellegű az Európában tanuló kurd diákok szervezete?

— Szervezetünk 1956-ban alakult. Jelenleg 15 országban tanulnak kurd diákok (szocialista és tőkés országokban.) Cél, ezen diákok érdekének képviselete, valamint a közvélemény tájékoztatása a hazai eseményekről. A szervezet minden évben kongresszust hív össze, ahol héttagú végrehajtó bizottságot választanak két póttaggal. Politikájuk nem önálló Kurdisztán politikájától. A kurd néppel vállvetve harcolnak az autonómiáért és a demokráciáért.

— Hogyan értékelik a felszabadító harc kilátásait, jelenlegi helyzetét? Milyen erők vesznek részt a harcban, hogyan viszonyulnak a Törökországban, Sziriában és Iránban élő kurdok a felszabadító mozgalomhoz?

— A legutolsó események sem hoztak radikális változást, a kurd nemzetség belpolitikai helyzete szempontjából. Bár pillanatnyilag a baathista-kormány megbukott, azonban ez nem hozott jelentős változást. A bukás eredményeképpen erősebbé vált a partizántevékenység. A jelenlegi kormány ígéretet tett az autonomiára és a demokráciára, de véleményünk szerint amíg katonai kormány van uralmon, mindez nem teljesül. Hogy a kurdok feltételei teljesüljenek, széleskörű demokratizmusra és parlamentáris kormányzásra van szükség. Szeretném kihangsúlyozni, hogy a kurd események szorosan Irak belügyeibe tartoznak, és ezért nem fogadunk el semmiféle segítséget Törökország, Irán és Sziria részéről, bár ezen országokban is nagyszámú kurd lakosság él — mondta Kemal Faud.

Ezután a küldöttség tagjai és vezetője tettek fel kérdéseket a vendéglátóknak.

— Mennyire ismerős Magyarországon, nevezetesen a világgazdasági tanszék és az egyetem hallgatói előtt a kurd forradalom lefolyása? — kérdezte *Kemal Fuad* a küldöttség vezetője.

— Bár a sajtóban nem jelentek meg átfogó cikkek, melyek elemezték volna a kurd eseményeket, mégis lehetőségeinkhez mérten foglalkozunk a kurd kérdéssel és ismerjük azt. Tanszékünk különösen ebben az évben foglalkozott az előadásokban a közép-keleti országok problémáin belül a kurd forradalom kérdéseivel.

— Milyen szempontból értékelik a kurd helyzetet?

— Elsősorban, történelmi szempontból a világsajtóban megjelenő cikkekre támaszkodunk, valamint azokra a könyvekre, amelyek a Közép-Keletről szólva érintik a kurd kérdést is. Gazdasági szempontból a közép-keleti olajkérdéssel kapcsolatban foglalkozunk Kurdisztánnal. Politikai szempontból figyelembe vesszük, hogyan érinti a körülvevő országok bel- és külpolitikáját a kurd forradalom. A következő kérdésekre próbálunk választ adni:

1. Miért nem jött létre kurd állam a történelem folyamán.
2. Jelenleg milyen lehetőségek vannak ezen állam megalakítására —

mondotta Simai elvtárs.

Végezetül a küldöttség lapunk hasábjain keresztül üdvözli egyetemünk diákjait. Megköszöni a szívélyes vendéglátást és úgy gondolja, látogatásuk erősíti a kurd és magyar nép közötti barátságot.

lakatos

Zak, M.: Árukereslet és árukínálat a szocializmusban

A szerző mintegy bevezetésként röviden ismerteti a kereslet-kínálatról szóló fontosabb tanításokat, majd a továbbiakban két fő kérdést vizsgál: először a kereslet-kínálat általános elvi kérdéseit fejtegeti, másodszor a kereslet-kínálat arányának gazdasági szabályozásával kapcsolatos kérdéseket taglalja. A kereslet és a kínálat létezése a szocializmusban az áru- és a pénzviszonyok fennmaradásával függ össze. Sajátos jellegüket és kölcsönös viszonyukat meghatározza az a körülmény, hogy a szocializmus gazdasági törvényeinek vannak alárendelve, szabályozásuk tervszerű, s felhasználásuk a termelés gyors ütemű fejlődése és a lakosság szükségleteinek jobb kielégítése érdekében történik. Igen jelentős feladat a szocializmusban a kereslet tanulmányozása. E tekintetben még komoly fogyatékosságok vannak, amelyeket meg kell szüntetni. Alapvető fogyatékosság, hogy a keresletkutatás még empirikus jellegű, felületen mozgó, nem eléggé konkrét.

A kereslet-kínálat arányának gazdasági szabályozásával kapcsolatban a szerző először azt fejtegeti, hogy a jelenlegi szakaszban az árukínálat bővítésére milyen tartalékok állnak rendelkezésre. Ezt követően a fogyasztói árképzést, mint a kereslet-kínálat arányát szabályozó eszközt vizsgálja. Befejezésül a szerző rámutat arra, hogy milyen szerepe van a szovjet kereskedelemnek a lakosság fogyasztói keresletének jobb kielégítésében.

A sors iróniája

Hagyjál, ne is zaklass. Kettes!... Mit gratulálsz nekem, azért, hogy átmentem és nem rúgott ki! Beharangoztak a rendűségemnek.

Még, hogy ne keseredjek el! Hiszen nem is én tehetek róla! Látod, ott, őt kirúgták, szerényen, csendesen. A másik pedig túloldalt, majd kiugrik a bőréből örömében — jelest kapott. Kár minden szóért!... Nincs igazad... mint az őrült igyekeztem, bele is szédültem, végül már mindent betűnek láttam — a kétrészes szekrényt emeletes törtnek...

Mindent tudtam, hidd el, még csodálkoztam is magamon, hogy milyen szépen levezettem a deriválási szabályt... s akkor rám nézett szúrós tekintettel, előre lapozott, — éreztem, hogy végem, mert ott az ősz hajcafatok alatt elhatározatott — elvéreztem. Hiányzanak nálam az alapok! Érted?! Az alapok! S mert — mondta ő — látszik rajtam a szorgalom, hát megadja az elégségest. S most itt díszlik a kegyelem-kettes!

Szép jegy, nem mondom, görbét és egyenest is tartalmaz, ebből a szempontból rokon az ötössel. Persze, azt mondod, ha nincs ló, jó a szamár is! De mondd, miért ajnározol te engem ennyire?... El is felejtem megkérdezni, te hányast kaptál? Négyest? Úgy — most már értem. Teli gyomorral könnyen beszél az ember!

— p — s —

..Ezt olvastuk...

Tallózás a „Válogatott országok és országcsoportok gazdasági földrajza" című jegyzetben

„Természetesen itt már elsősorban a Balti. de az Északi tenger közelsége is *hasonlíthatatlanul lényegesebben* érezteti hatását." (77. old.)

Hát még, ha lényegesen hasonlíthatatlanul lényegesebben éreztetné hatását.

★

„A kontinensnyi viszonylatban is számottevő kombinátóriás azonban az ugyancsak a cottbusi körzetben levő „Schwarze Pumpe" erőkomplexum." (84. old.)

Tényleg viszonylíthatatlanul jelentős a kontinens-viszonylatilag is számottevő mű.

★

„Az Andokban sem az a lényeges, hogy az Egyenlítőtől milyen távolságra vannak, hanem az, hogy milyen magasak." (226. old.)

Valóban az Andokban egyéb lényegesen lényegesebb is van.

„A római birodalom kibontakozása idején, amikor a Földközi-tenger Róma nagy összekötő útjává vált, s a császárok mind vízen, mind szárazon képesek voltak hatalmas közlekedési rendszereket kiépíteni, a Közel- és Közép Kelet országai alárendelt peremi helyzetbe kerültek." (263. old.)

Ötszöri elolvasásra már meg is lehet érteni.

—brüll—

★

„A pamutszövet-termelés 1960-ban 4,8 millió m². Évente 100—150 millió m² pamutszövet exportra kerül." (48. old.)

Külkeresek! Így kell dolgozni.

★

„...kiemelkedő eredményt értek el többek között a tojástermelésben, amelynek az *egy főre jutó mennyisége* a háború előttinek kétszeresére növekedett (5 milliárd db.) Ez komoly exporttételként szerepel a lengyel külkereskedelemben." (101. old.)

Ez nem is csoda! Ki bír annyi tojást megenni.

★

„Az NDK ma több mint 3 millió tonna acélt és 1,8 millió 57 tonna nyersvasat termel." (85. old.)

Az abszolút pontosság.

★

„Jugoszlávia népessége 1959-ben 18,44 fő volt." (147. old.)

„1950—59 között az USÁ-tól és más kapitalista országoktól kb. 2 milliárd hitelt és segélyt vett fel." (148. old.)

Annak a 18 és majdnem fél embernek ennyi hitelre volt szüksége? És miből?

★

„1957—61 között pedig újabb 5 éves tervek voltak érvényben. (148. old.)

Ez igen! Igy sokkal könnyebb gazdálkodni.

K. Zs.

KÖZGAZDÁSZ A TE LAPOD! IRD! OLVASD! TERJESZD!

Csavaros kérdés

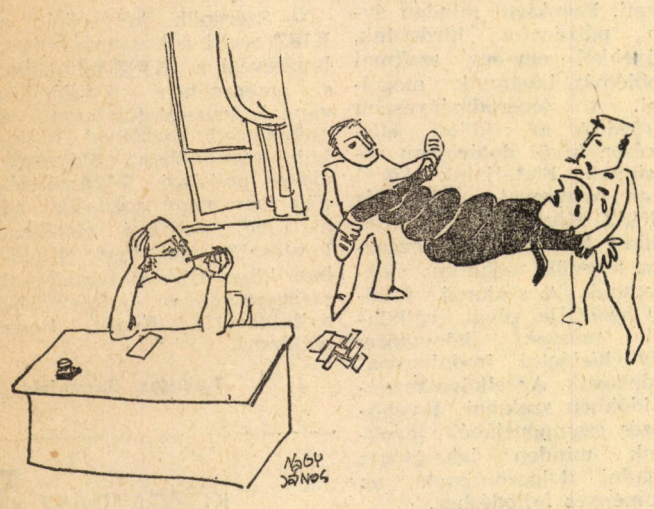

KÖZGAZDÁSZ
a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Cím: IX., Dimitrov tér 8.
Telefon: 186—850/138 m.
Szerkeszti: Bögre Katalin
Kiadja: Hírlapkiadó Vállalat
Megjelenik 2 hetenként
Készül a Szikra Lapnyomdában
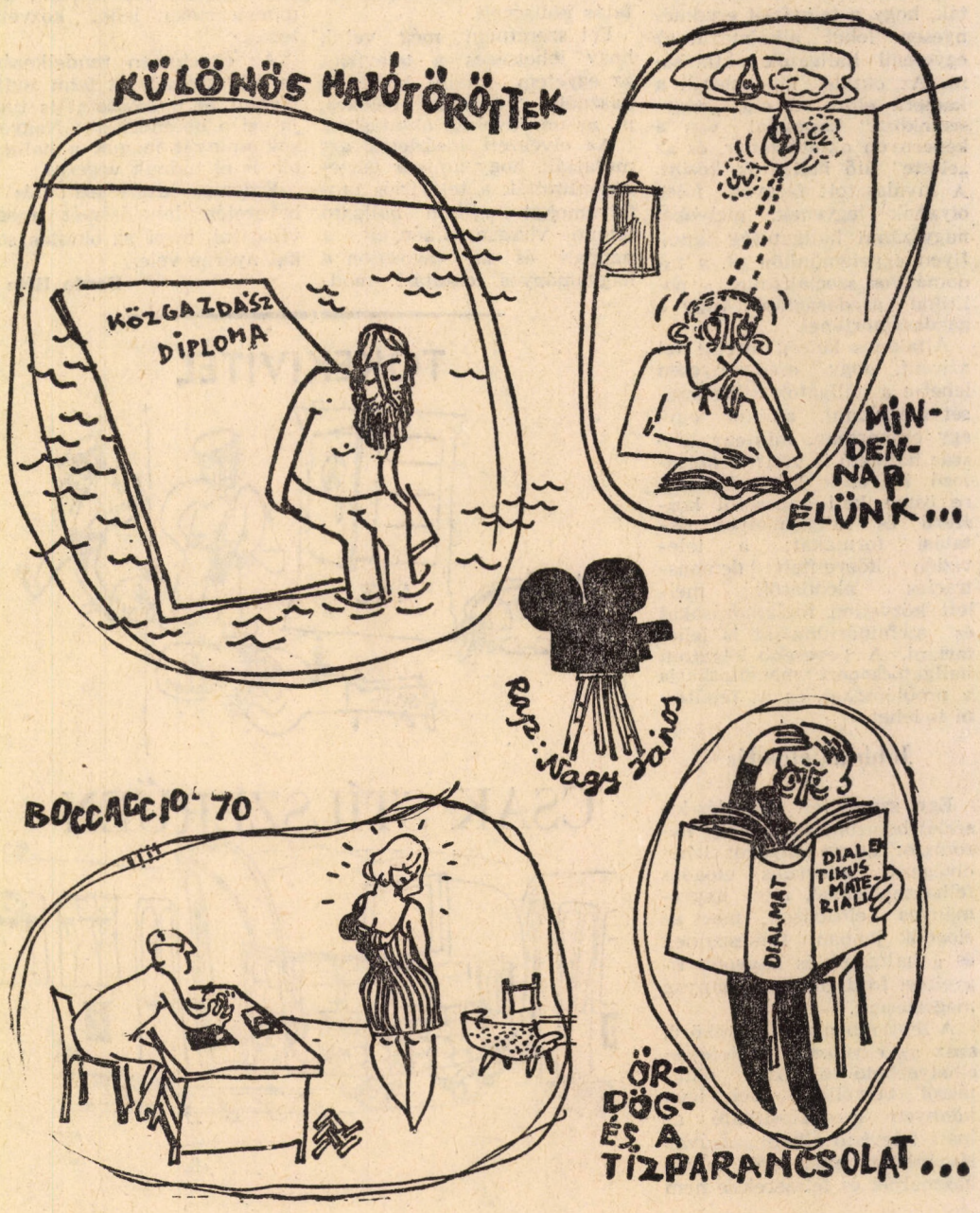
Film SZÍNHÁZ... vizsga